

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/068/2013.

Iktatószám: Vj/068-44/2013.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. B. E. L. ügyvéd által képviselt **BG Distribution Hungary Kft.** (1134 Budapest, Róbert Károly krt. 82-84. A. ép. mfszt. 402.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat és jogsértő reklámozás miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – az ügyben tartott nyilvános tárgyalást követően – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a BG Distribution Hungary Kft. 2013. február 1-től 2013. szeptember 5-ig, jogsértő reklámozást, illetve tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor

- A) szakmai felhasználóknak szóló egyes kommunikációiban a BioGaia ProTectis Junior elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerről valótlanul azt állította, hogy
- az egyetlen ízesített, rágótabletta formájú probiotikum,
 - az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri tartalommal;
- B) fogyasztóknak szóló egyes kommunikációiban a BioGaia ProTectis Junior elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszernek
- gyógyhatást tulajdonított,
 - olyan egészségre gyakorolt hatást tulajdonított, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati jogszabályoknak,
 - olyan ajánlást fogalmazott meg a termék hatásaihoz kapcsolódóan, amelyben egészségügyi szervezet ajánlotta a terméket a fogyasztóknak.

A jogsértés megállapítása mellett az eljáró versenytanács eltiltja a BG Distribution Hungary Kft.-t a fenti magatartás folytatásától, továbbá 300.000 Ft (háromszázezer forint) bírságot szab ki a BG Distribution Hungary Kft.-vel szemben, amely összeget a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott

vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti

- a kizárólag szakmai felhasználónak szóló kommunikáción belül a gyógyhatás- és egészségre vonatkozó hatásállítások, valamint „*az egyetlen probiotikus rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal*” állítás tekintetében, továbbá
- azon állítások tekintetében, amelyek a gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatokra utalnak.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy a BG Distribution Hungary Kft. (a továbbiakban: eljárás alá vont) a Biogaia Protectis Junior elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló szakmai felhasználóknak szóló kereskedelmi kommunikációban valószínűsíthetően megtévesztő módon tesz közzé

- gyógyhatás állításokat,
- egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állításokat,
- a termék teszteltségére vonatkozó állításokat,
- a termék kivitelezésének egyediségével kapcsolatos állításokat,
- a termék összetételének egyediségével kapcsolatos állításokat,

és ezzel, figyelemmel a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 12. §-ának (2) bekezdésének a) pontjára és (3) bekezdésére, valószínűsíthetően megsértette a Grt. 12. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat.

2. A Gazdasági Versenyhivatal észlelte továbbá, hogy a Biogaia Protectis Junior elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló fogyasztóknak szóló kereskedelmi kommunikációban továbbá
 - olyan gyógyhatást és egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állításokkal népszerűsítette a terméket, amelyek valószínűsíthetően nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati rendelkezéseknek,
 - egészségügyi szervezetek, illetve orvosok ajánlásával népszerűsíti a terméket, valamint
 - megtévesztő módon állítja, hogy gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatokat folytattak le a készítményre vonatkozóan.
3. Ezzel a magatartásával valószínűsíthetően megsértette az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában, és 10. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat, valamint valószínűsíthetően megvalósította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) mellékletének 17. pontjában, 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bk) alpontjában, illetve 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat, és ezzel valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat
4. A fentiek miatt a Gazdasági Versenyhivatal 2013. szeptember 5-én versenyfelügyeleti eljárást indított a BG Distribution Hungary Kft. ellen. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont által a forgalmazás megkezdésétől (2013. február 1-től) az ügyindítás napjáig (2013. szeptember 5-ig) közzétett, a BioGaia Protectis Junior elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló teljes kereskedelmi gyakorlatra.

II.

Az eljárás alá vont

5. A BG Distribution Hungary Kft. 2011 nyarán kezdte meg működését, mint a svéd probiotikus termékek gyártásával és forgalmazásával foglalkozó cég, a BioGaia AB magyarországi kizárólagos disztribútor partnere. A vizsgálattal érintett BioGaia Protectis Junior elnevezésű termék mellett még egy terméket (BioGaia Protectis Baby elnevezésű csepp) forgalmaz Magyarországon.
6. A társaság tulajdonosai két belföldi magánszemély, valamint egy 100%-ban magyar tulajdonban lévő gazdasági társaság.¹ Az eljárás alá vont 2013. évi nettó árbevétele 119.797.000 Ft volt.²

III.

Az érintett termék

7. A BioGaia Protectis Junior speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer (élelmiszer), amelyet az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) 1425/2012. számon notifikált.

¹ VJ/68-9/2013. számú irat

² VJ/68-23/2013. számú irat melléklete

8. A terméket a BioGaia AB, Sweeden (Box 966 220 09 Lund, Svédország) gyártja, és a BD Distribution Hungary Kft. jelentette be az OÉTI-nél.
9. A speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint különleges táplálkozási célú élelmiszernek minősül.
10. A speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerekről szóló 24/2003. (V.9.) ESzCsM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint speciális tápszer a különleges táplálkozási igényt kielégítő olyan élelmiszer, amely különleges eljárással, beteg emberek diétás ellátására készül és orvosi felügyelet mellett használandó. Olyan betegek kizárólagos vagy részleges táplálására szolgál, akiknél a természetes eredetű tápanyagok vagy azok metabolitjainak felvétele, emésztése, felszívódása vagy kiválasztása korlátozott, csökkent vagy zavart, valamint más, orvosiilag meghatározott tápanyagszükséglet áll fenn és az nem biztosítható a hagyományos étrend megváltoztatásával, más különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszerral vagy e kettő kombinációjával.
11. Az OÉTI notifikációs dokumentumok, az OÉTI által pecsételt címketerv³ szerint
- a termék összetevői csökkenő mennyiségi sorrendben:

édesítőszer: izomalt, xylitol; Lactobacillus reuteri Protectis DSM 17938, pálmaolaj, eper aroma, savanyúságot szabályozó: citromsav.
 - a termék felhasználási területe:

BioGaia® Protectis Junior Eper ízű rágótabletta édesítőszerrel
Speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer a bélflóra egyensúlyának helyreállításáért károsodott bélflóra esetén (pl. antibiotikum kezelés vagy gyomor- bélrendszeri fertőzések esetén)
Jótékony baktériumokat tartalmazó rágótabletta
3 éves kortól
A Lactobacillus reuteri Protectis, egy a BioGaia által szabadalmaztatott kedvező élettani tulajdonságokkal rendelkező jótékony baktérium törzs, melynek természetes élettere az emberi szervezet. A Lactobacillus reuteri protectist számos klinikai tanulmányban vizsgálták.
A BioGaia Protectis rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis-t tartalmaz a bélflóra egyensúlyának helyreállításáért.
Kizárólagos táplálásra nem alkalmas.
A bélműködési problémák jól ismert tünetekkel járnak: hasfájás, haspuffadás, hasmenés vagy székrekedés. A bélflórában a mikrobiológiai egyensúly megbomlásának leggyakoribb okozója az antibiotikus kezelés, valamint a fertőzések.
A Lactobacillus reuteri Protectis gyermekek körében történő alkalmazásának biztonságosságát számos klinikai vizsgálat igazolja.*
**védjegyoltalommal védve⁴*
 - a címketerv:

BioGaia Protectis Junior
10 db Jótékony baktériumokat tartalmazó rágótabletta
Eper ízű, 3 éves kortól
BioGaia Protectis Junior – 10 db eper ízű rágótabletta – édesítőszerrel
Speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer a bélflóra egyensúlyának helyreállításáért károsodott bélflóra esetén (pl. antibiotikumkezelés, vagy gyomor- bélrendszeri fertőzések esetén)

³ VJ/68-12/2013. számú irat mellékletének 3/B. számú melléklete

⁴ VJ/68-13/2013. számú irat mellékletének melléklete (2012. április 11.). Ezt követően a módosított bejelentési igazolás kiadására 2014. március 19-én, azaz a vizsgált időszakot követően került sor. VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

A bélműködési problémák jól ismert tünetekkel járnak: hasfájás, haspuffadás, hasmenés vagy székrekedés. A bélflórában a mikrobiológiai egyensúly megbomlásának leggyakoribb okozója az antibiotikus kezelés, valamint a fertőzések. A BioGaia® Protectis Junior rágótabletta *Lactobacillus reuteri* Protectis*-t tartalmaz a bélflóra egyensúlyának helyreállításáért. A *Lactobacillus reuteri* Protectis®, egy a BioGaia® által szabadalmaztatott kedvező élettani hatásokkal rendelkező jótékony baktérium törzs, melynek természetes élettere az emberi szervezet. A *Lactobacillus reuteri* Protectis® hatékonyságát és gyermekek körében történő alkalmazásának biztonságosságát számos klinikai tanulmányban vizsgálták.

Fontos figyelmeztetés: A BioGaia® Protectis Junior rágótabletta kizárólag az orvos javaslatára, az orvos előírása és ellenőrzése mellett, valamint a használati utasítás szerint alkalmazható. Kizárólagos táplálásra nem alkalmas, a kiegyensúlyozott táplálkozást nem helyettesíti.

Kérdése van? info@biogaia.hu

Adagolás: Napi 1-2 tablettát szedése javasolt. Egy tablettát minimum 100 millió élő *Lactobacillus reuteri* Protectis-t tartalmaz. Az ajánlott napi mennyiséget ne lépje túl.

Összetevők: Izomalt, édesítőszer: xylitol; *Lactobacillus reuteri* Protectis DSM 17938, pálmaolaj, eper aroma, savanyúságot szabályozó: citromsav.

Tápérték:

Egy adagban(1 tablettát = 450 mg):

Energia: 7,5 kJ/1,8 kcal

Fehérje: 6,89 mg

Szénhidrát 408 mg

Zsír: 11,7 mg

L.reuteri Protectis®: 10⁸ CFU

100 g-ban:

Energia: 1670,7 kJ/399,2 kcal

Fehérje: 1,55 g

Szénhidrát 90,7 g

Zsír: 2,61 g

Tárolás: Szobahőmérsékleten, maximum 25 °C-ig. Gyermekek elől elzárva tartandó.

Minőségét megőrzi a doboz oldalán jelzett hónap végéig. Nettó: 4,5 g.

*EP 07748532.4, EP 07748543.1 számú védjegyyalattal, és további bejegyzett, és bejegyzés alatt álló szabadalmakkal védve.

A BioGaia® és a Protectis® a BioGaia AB tulajdonában álló bejegyzett védjegyek.

Forgalomba hozza: BG Distribution Hungary Kft. 1125 Budapest, Városkúti út 20/A., a BioGaia AB P.O. Boks 3242, 10364 Stockholm, Svédország engedélyével. Származási hely: Spanyolország

www.biogaia.hu

www.biogaia.com

A doboz oldalán: BioGaia speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer a bélflóra egyensúlyának helyreállítására.⁵

12. A termék összetevői és a felhasználási területe alapján az érintett piac kínálati oldalán a vény nélkül kiadható gyógyszer termékkategóriába tartozó – OTC („Over-the-counter”, azaz nem vényköteles gyógyszer) – probiotikumok, valamint a speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer, illetve étrend-kiegészítő termékkategóriába tartozó probiotikumok állnak.

13. A probiotikus készítményeknek három fő típusa van:

- Vény nélkül kapható probiotikus gyógyszerek, azaz az OTC probiotikumok. Ezek a készítmények mind gyógyszerészeti minőségűek, azaz: előállításukat, hatásosságukat és biztonságosságukat gyógyszerészeti hatóság ellenőrzi, illetve a készítmény hatásosságát és biztonságosságát humán klinikai vizsgálatok bizonyítják.
- Táplálék-kiegészítők a probiotikus készítmények között, más néven probiotikus étrend-kiegészítők. Ezeknek a készítményeknek notifikációját az OÉTI végzi a becsatolt dokumentáció alapján, de csak kis hányaduk esetében végeznek humán klinikai vizsgálatot, és általában alacsonyabb baktériumszámot tartalmaznak.

⁵ VJ/68-13/2013. számú irat mellékletének 2. számú melléklete (2012. szeptember 13.)

- Probiotikumot tartalmazó ételek, mint probiotikus készítmények, más néven probiotikus joghurtok. A bennük lévő probiotikum mennyisége nem állandó és általában alacsony, az egészséges táplálkozás részei, rendszeres, hosszabb ideig tartó napi használatuk segíti az egészség és a jólét megőrzését.
14. A versenytársi termékek közül kiemelendők a kifejezetten gyermekeknek szánt probiotikus termékek, így különösen a Lactiv Kid (étrend-kiegészítő), Bono Lact Pro + Kid granulátum, illetve a Protexin Junior (speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer).
 15. A terméket az eljárás alá vont vállalkozás 2013 februárjától forgalmazza. A termék „kedvezménytel nem csökkentett eladási ára” 930 Ft + ÁFA. A termék értékesítéséből származó árbevétel⁶ üzleti titok, az összesített adatok a Vj/068-038/2013. számú – nem betekinhető – eljáró versenytanácsi előzetes álláspont tartalmazza.

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

16. Az eljárás alá vont a BioGaia Potectis Junior elnevezésű termék a vizsgált időszakban (2013. február 1-től 2013. szeptember 5-ig) fogyasztók és szakmai felhasználó felé is népszerűsítette. A kommunikációs anyagok teljes szövegét a Vj/068-034/2013. számú vizsgálati jelentés 5. számú melléklete tartalmazza. A kereskedelmi kommunikáció összköltsége üzleti titok, az összesített költségadatokat a Vj/068-038/2013. számú – nem betekinhető – eljáró versenytanácsi előzetes álláspont tartalmazza. A közzétett kommunikáció⁷ jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgáltak szempontjából releváns tartalma az alábbi volt:

⁶ VJ/68-9/2013. számú irat

⁷ VJ/68-12/2013. számú irat mellékletének mellékletei, a VJ/68-9/2013. számú irat mellékletei és a VJ/68-30/2013. számú irat melléklete

A) Szakembereknek szóló kommunikáció

Kommunikációs eszköz	Gyógyhatás állítás	Egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítás	Termék teszteltsége	Termék kivitelezésének egyedisége	Termék összetételének egyedisége
Orvosoknak szóló havilapokban (Medical Tribune és Hírvivő) megjelent hirdetés 2013. február	<ul style="list-style-type: none">- A BioGaia ProTects Junior természetes hatóanyaga a <i>Lactobacillus reuteri</i> klinikailag igazolt antimikrobális és zsigeri fájdalomcsökkentő hatásának köszönhetően gyorsan és hatékonyan állítja helyre a bélfloórát és csillapítja a hasi diszkomfort érzetet- hasmenéses kórképekben- különösen antibiotikum kúra mellé ajánlott	<ul style="list-style-type: none">- A BioGaia ProTects Junior természetes hatóanyaga a <i>Lactobacillus reuteri</i> klinikailag igazolt antimikrobális és zsigeri fájdalomcsökkentő hatásának köszönhetően gyorsan és hatékonyan állítja helyre a bélfloórát és csillapítja a hasi diszkomfort érzetet- professzionális bélfloóravédelem	<ul style="list-style-type: none">- gyermeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatának köszönhetően az egyetlen probiotikum, amely a HGYE⁸ ajánlását is élvezzi- klinikailag igazolt hatékonyság antibiotikum kúra esetén		
Szakmai sajtóhirdetés (Hírvivő Újság 2013. Június, Gyermekorvos Továbbképző Szemle 2013. május és Orvostovábbképző Szemle 2013. július)	<ul style="list-style-type: none">- A BioGaia ProTectis Junior természetes hatóanyaga a <i>Lactobacillus reuteri</i>® klinikailag igazolt antimikrobális és zsigeri fájdalomcsökkentő hatásának köszönhetően gyorsan és hatékonyan állítja helyre a bélfloórát és csillapítja a hasi diszkomfort érzetet.- hasmenéses kórképekben- különösen antibiotikum kúra mellé ajánlott	<ul style="list-style-type: none">- A BioGaia ProTects Junior természetes hatóanyaga a <i>Lactobacillus reuteri</i> klinikailag igazolt antimikrobális és zsigeri fájdalomcsökkentő hatásának köszönhetően gyorsan és hatékonyan állítja helyre a bélfloórát és csillapítja a hasi diszkomfort érzetet	gyermeken végzett széleskörű vizsgálatának köszönhetően az egyetlen probiotikum, mely a HGYE ajánlását is élvezzi		
BioGaia Protectis Junior Tabletta	<ul style="list-style-type: none">- klinikailag igazoltan támogatja az emésztőrendszer egészséges	<ul style="list-style-type: none">- egyszerű, biztonságos és korszerű módja annak, hogy	gyermeken végzett széleskörű klinikai	egyetlen ízesített,	

⁸ Házi Gyermekorvosok Egyesülete

Termékismertető 1 oldalas	<p>működését, ajánlott hasmenéses kórképekben, különösen antibiotikum kezelés mellé</p> <ul style="list-style-type: none"> - igazolt antimikrobás és zsigeri fájdalomcsillapító hatású - A Lactobacillus reuteri Protectis szignifikánsan csökkenti a hasmenés előfordulását 	<p>megőrizzé az egészséges bélflóra egyensúlyt, fenntartsa és helyreállítsa az egészséges emésztést</p> <ul style="list-style-type: none"> - klínikailag igazoltan támogatja az emésztőrendszer egészséges működését, ajánlott hasmenéses kórképekben, különösen antibiotikum kezelés mellé 	<p>vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen bélflóra helyreállító készítmény a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával</p>	<p>rágótabletta formájú probiotikum</p>	
BioGaia Protectis Junior Tabletta Tudományos Ismertető Brossúra	<ul style="list-style-type: none"> - GI motilitás optimalizálása - zsigeri fájdalomcsillapítás - Reuterin termelés = antimikrobás hatás - a Lactobacillus reuteri Protectis kettős mechanizmussal fokozza a mucosa védelmi funkcióját: a patogén fajok kompetitív kiszorításával, antimikrobás hatásának köszönhetően a kórokozók pusztításával → hasmenéses kórképek terápiája - Klinikailag igazolt hatékonyság antibiotikum kúra esetén - eredmény: a Lactobacillus reuteri Protectis szignifikánsan csökkenti a hasmenés előfordulását - eredmény: a Lactobacillus reuteri Protectis lecsökkenti az antibiotikum kúra mellékhatásait - hasmenéses kórképekben, különösen antibiotikum kezelés mellé javasolt - klinikailag igazolt antimikrobás és zsigeri fájdalomcsillapító hatású 	<ul style="list-style-type: none"> - professzionális bélflóravédelem - bélflóra helyreállítás - Antibiotikum kúra és Bélrendszeri fertőzések esetén a bélflóra egyensúlyának fenntartására/helyreállítására 	<p>gyermeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen bélflóra helyreállító készítmény a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával</p>		<p>az egyetlen probiotikus rágótabletta <i>Lactobacillus reuteri</i> Protectis tartalommal</p>

<p>BioGaia Protectis Junior Termékismertető Prospektus Orvosok és Szakemberek részére 2013. március – 2013. augusztus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Klinikailag igazolt antimikróbás és zsigeri fájdalomcsillapító hatással - zsigeri fájdalomcsillapítás - reuterin termelés = antimikróbás hatás - kettős mechanizmussal fokozza a mucosa védelmi funkcióját: <ul style="list-style-type: none"> • patogén fajok kompetitív kiszorításával • antimikróbás hatásának köszönhetően a kórokozók pusztításával - Lactobacillus reuteri Protectis® szignifikánsan csökkenti a hasmenés előfordulását - Lactobacillus reuteri Protectis® lecsökkenti az antibiotikum kúra mellékhatásait 	<ul style="list-style-type: none"> - Antibiotikum kúra és bélrendszeri fertőzések esetén a bélflóra egyensúlyának fenntartására/helyreállítására <ul style="list-style-type: none"> • hasmenéses kórképekben, különösen antibiotikum kezelés mellé javasolt - bélflóra helyreállítás - GI motilitás optimalizálása 	<p>Gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen bélflóra helyreállító készítmény a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlásával.</p>		<p>Az egyetlen probiotikus rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal</p>
<p>Patikai DM levél</p>	<p>igazolt antimikróbás és zsigeri fájdalomcsillapító hatású</p>	<p>klinikailag igazoltan támogatja az emésztőrendszer egészséges működését, ajánlott hasmenéses kórképekben, különösen antibiotikum kezelés mellé</p>	<p>gyermeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen bélflóra helyreállító készítmény a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával</p>		<p>az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri tartalommal</p>
<p>A BioGaiával kapcsolatos szakmai cikkeket szakorvosok felé népszerűsítő hírlevélben banner megjelenés, Medical Online Eü szakmai hírportál</p>	<ul style="list-style-type: none"> - igazolt antimikróbás és zsigeri fájdalomcsillapító hatású - Lactobacillus reuteri Protectis® szignifikánsan csökkenti a hasmenés előfordulását 	<ul style="list-style-type: none"> - Klinikailag igazolt professzionális bélflóravédelem <ul style="list-style-type: none"> • antibiotikum kúra • fertőzések • hasmenés esetén - megőrizzé az egészséges bélflóra egyensúlyt, fenntartsa és helyreállítsa az egészséges emésztést 	<p>Gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen bélflóra helyreállító készítmény a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlásával.</p>	<p>egyetlen ízesített, rágótabletta formájú probiotikum</p>	<p>Az egyetlen probiotikus rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal</p>

dm levelei		- Klinikailag igazoltan támogatja az emésztőrendszer egészséges működését, ajánlott hasmenéses kórképekben, különösen antibiotikum kezelés mellé			
------------	--	--	--	--	--

B) Fogyasztóknak szóló kommunikáció

Kommunikációs eszköz	Gyógyhatás állítás	Egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítás	Széleskörű klinikai teszteltségre vonatkozó állítások	Orvos/egészségügyi szervezet ajánlása
Baba Magazin, 2013. március (fogyasztói újsághirdetés)			a BioGaia Protectis Junior rágótabletta az egyetlen készítmény melyet, klinikailag igazolt hatékonyságának köszönhetően, a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánl, antibiotikum kúra esetén.	- Antibiotikum kúra mellé válasszon szakmailag elismert készítményt - a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával - a BioGaia Protectis Junior rágótabletta az egyetlen készítmény melyet, klinikailag igazolt hatékonyságának köszönhetően, a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánl, antibiotikum kúra esetén.
Baba Magazin, 2013. március (PR cikk)	Nem csupán hatékonyan védi a bélfloórát és kezeli a hasmenést, de a hasi görcsöket, fájdalmakat is gyorsan enyhíti , immunszervünk hatékony védelmével segít át bennünket az antibiotikum kúrán.	- Nem csupán hatékonyan védi a bélfloórát és kezeli a hasmenést, de a hasi görcsöket, fájdalmakat is gyorsan enyhíti, immunszervünk hatékony védelmével segít át bennünket az antibiotikum kúrán.		legjobb, ha az anyukák rábízzák a választást a gyermekorvosra. Ha azonban nincs módjuk szakmai tanácsot kérni, akkor válasszanak olyan készítményt, amit valamilyen orvosi szervezet is ajánl.
Baba Magazin, 2013. április (fogyasztói újsághirdetés)		antibiotikum-kúra mellé, gyomor- és bélrendszeri fertőzések, illetve hasmenés esetén ajánlott	gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen	- antibiotikum kúra esetén – gyermekorvosok ajánlásával - gyermekeken végzett széleskörű

		készítmény	készítmény a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával	klinikai vizsgálatának köszönhetően az egyetlen készítmény a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával
Baba Magazin, 2013. április és július (fogyasztói újsághirdetés)	Milyen esetekben ajánlott: <ul style="list-style-type: none"> • antibiotikus kezelés • hasmenés • gyomor- és bélrendszeri fertőzések 			<ul style="list-style-type: none"> - Antibiotikum kúra mellé válasszon szakmailag elismert készítményt! - A Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával. - A BioGaia Protectis Junior rágótabletta az egyetlen készítmény, melyet klinikailag igazolt hatékonyságának köszönhetően, a Házi Gyermekorvosok egyesülete is ajánl, antibiotikum kúra esetén.
Felírótömb orvosoknak		professzionális bélflóravédelem	klinikailag igazolt hatékonyság antibiotikum kúra esetén	a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával
BioGaia Protectis Junior Tabletta Termékmintázó doboz és termékminta		a bélflóra helyreállításáért		a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával
BioGaia Protectis Junior Tabletta termékminta és termékminta tartó doboz		<ul style="list-style-type: none"> - A bélflóra helyreállításáért - Speciális – gyógyászati célra szánt tápszer a bélflóra egyensúlyának helyreállításáért, károsodott bélflóra esetén. (pl. antibiotikum kúra, gyomor- és bélrendszeri megbetegedések esetén) 		a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával

<p>BioGaia általános termékismertető fogyasztói prospektus 2013. júliustól</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A gyermekek emésztőrendszerének éretlensége illetve a bélflóra egyensúlyának felborulása a kólika mellett további bélműködési problémákat is okozhat. - Ha a kisbaba bukik (refluxos), akkor a gyomrot a nyelőcsőtől elválasztó záróizom még nem működik tökéletesen, így a táplálék visszaáramlik a nyelőcsőbe. - A székrekedés az egyik leggyakoribb csecsemő- és kisgyermekkorai emésztési probléma; ha a széklet kemény, bogyós állagú és nehezen üríthető, a távozó széklet felsértheti a végbél nyálkahártyáját. A folyamat ilyenkor fájdalmas, a babák sírással jeleznek. - Az egészséges bélflóra felborulásának jele a hasmenés, mely kisgyermekek esetében nagyon gyakori. Az esetek többségében fertőzések eredetű, de gyakran a gyógyulás érdekében szedett antibiotikum kúra kísérő jelensége. - ! Próbáld ki a BioGaia termékeket reflux, székrekedés, hasmenés esetén is. 	<ul style="list-style-type: none"> - A jó közérzet a pocakból indul - Immunrendszerünk 70 %-a is a bélrendszerünkben helyezkedik el. Ezért, ha bélflóránk egészséges, nem csupán emésztésünk kiegyensúlyozottabb, de védekező rendszerünk is erősebb, jobban ellenállunk a fertőzéseknek, betegségeknek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Klinikailag Igazolt Készítmények - A BioGaia Protectis Junior rágótabletta, az egyetlen készítmény melyet gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálati háttérének köszönhetően a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánl antibiotikum kúra esetén. 	<ul style="list-style-type: none"> - Antibiotikum kúra esetén válassz szakmailag elismert készítményt! - A BioGaia Protectis Junior rágótabletta, az egyetlen készítmény melyet gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálati háttérének köszönhetően a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánl antibiotikum kúra esetén.
--	--	--	--	---

	<p>- ? Milyen esetekben ajánljuk?</p> <ul style="list-style-type: none">• antibiotikum kúra• hasmenés• gyomor- és bélrendszeri fertőzések			
--	---	--	--	--

17. A kereskedelmi kommunikáció egyes megjelenési adatai és költségei üzleti titkot képeznek, ezen adatokat a Vj/068-038/2013. számú – nem betekinthesető – eljáró versenytanácsai előzetes álláspont melléklete tartalmazza.⁹ A szakembereknek szóló kommunikáció körében nem ismertek az orvos- és patikalátogatások költségei, jutalékai.

V.

Az eljárás alá vont előadása

18. Az eljárás alá vont vállalkozás a kereskedelmi kommunikációban közzétett állítások alátámasztására az alábbi bizonyítékokat és nyilatkozatokat nyújtotta be a vizsgálat során.

Klinikai vizsgálatok, illetve szaccikkek

19. Az eljárás alá vont a vizsgálat során az alábbi tanulmányokat, cikket nyújtotta be:

1. „Study Summaries – clinical studies with *Lactobacillus reuteri* Protectis and *Lactobacillus reuteri* Prodentis” (angol nyelven), amely a *Lactobacillus reuteri* Protectis-szel és *Lactobacillus reuteri* Prodentis-szel kapcsolatosan elvégzett klinikai vizsgálatok/tanulmányok rövid kivonatát tartalmazza.
2. Klinikai összefoglaló – A *Lactobacillus reuteri*-vel végzett klinikai vizsgálatok összefoglaló táblázata, csecsemő, kisdud és gyermekkor (magyar nyelven), amely a *Lactobacillus reuteri*-vel kapcsolatos vizsgálatokat csoportosítja.¹⁰
3. T. KAMIYA, L. WANG, P. FORSYTHE, G. GOETTSCH, Y. MAO, Y. WANG, G. TOUGAS, J. BIENENSTOCK: *Inhibitory effects of Lactobacillus reuteri on visceral pain induced by colorectal distension in Sprague-Dawley rats*. Gut 2006; 55:191-196., azaz a *Lactobacillus reuteri* colorectalis puffadás által előidézett zsigeri fájdalomcsillapító hatása Sprague-Dawley patkányokban (angol nyelven)¹¹
4. C. ROMANO, V. FERRAU, F. CAVATIAO, G. IACONO, M. SPINA, E. LIONETTI, F. COMISI, A. FAMIANI, D. COMITO: *Lactobacillus reuteri in children with functional abdominal pain (FAP)*. Journal Paediatrics and Child Health (2010), azaz a *Lactobacillus reuteri* alkalmazása a funkcionális hasüregi fájdalomtól szenvedő gyermekek esetén (angol nyelven)¹²
5. L. CIMPERMAN, G. BAYLESS, K. BEST, A. DILIGENTE, B. MORDARSKY, M. OSTER, M. SMITH, F. VATAKIS, D. WIESE, A. STIEBER, J. KATZ: *A Randomized, Double-blind, Placebo-controlled Pilot Study of Lactobacillus reuteri ATCC55730 for the Prevention of Antibiotic-associated Diarrhea in Hospitalized Adults*. Journal of Clinical Gastroenterology 2011. October, Vol. 45. Issue 9. p. 785-789., azaz Felnőtt kórházi betegeknek az antibiotikumhoz társuló hasmenés megelőzésére adott

⁹ A kommunikációs eszközök megjelenési és költségadatait a VJ/68-12/2013. számú irat mellékletének 8. számú melléklete, a VJ/68-9/2013. számú irat 2. számú melléklete és a VJ/68-19/2013. számú irat melléklete, valamint a VJ/68-26/2013. számú irat 1. és 2. pontja és a VJ/68-28/2013. számú irat 1. pontja tartalmazzák.

¹⁰ VJ/68-13/2013. számú irat mellékletének 1. sz. melléklete

¹¹ VJ/68-13/2014. számú irat mellékletének 6/A. számú melléklete.

¹² VJ/68-13/2014. számú irat mellékletének 6/B. számú melléklete.

Lactobacillus reuteri ATCC 55730-re irányuló randomizált, kettős vak, placebo-kontrollált pilot tanulmány (angol nyelven¹³ és magyar nyelvű összefoglaló¹⁴)

6. E. LIONETTI, V. L. MINIELLO, S. P. CASTELLANETA, A. M. MAGISTÁ, A. DE CANIO, G. MAUROGIOVANNI, E. IERARDIŞ, L. CAVALLO, R. FRANCAVILLA: *Lactobacillus reuteri therapy to reduce side-effects during anti-Helicobacter pylori treatment in children: a randomized placebo controlled trial*. Alimentary Pharmacology & Therapeutics, (2006), azaz Gyermek Helicobacter pylori elleni terápiája kapcsán fellépő mellékhatások csökkentésére adott Lactobacillus reuteri kezelés: randomizált, placebo-kontrollált tanulmány (angol nyelven¹⁵ és magyar nyelvű összefoglaló¹⁶)
7. G. SINKIEWICZ, L. LJUNGGREN: *Occurrence of Lactobacillus reuteri in human breast milk*. Microbials Ecology in Health and Disease. 2008; 20: p 122-126., azaz a Lactobacillus reuteri előfordulása az emberi anyatejben (angol nyelven)¹⁷
8. A. SHORNIKOVA, I. CASAS, H. MYKÄNEN, E. SALO, T. VESIKARI: *Bacterotherapy with Lactobacillus reuteri in rotavirus gastroenteritis*. Pediatr Infect Dis J, 1997; 16: 1103-7., azaz Lactobacillus reuterivel végzett bakterioterápia rotavirus gastroenteritisben (angol nyelven, magyar nyelvű összefoglalóval)¹⁸
9. R. FRANCAVILLA, E. LIONETTI, S. CASTELLANETA, F. CIRUZZI, F. INDRIO, A. MASCIALE, C. FONTANA, M. M. LA ROSA, L. CAVALLO, A. FRANCAVILLA: *Randomised clinical trial: Lactobacillus reuteri DSM 17938 vs. placebo in children with acute diarrhoea – a double-blind study*. Alimentary Pharmacology & Therapeutics, (2012), azaz randomizált klinikai vizsgálat: akut hasmenéses gyermekek kezelése Lactobacillus reuteri DSM 17938-cal illetve placebóval – kettős vak tanulmány (angol nyelven, magyar nyelvű összefoglalóval)¹⁹
10. Z. WEIZMAN, G. ASLI, A. ALSHEIKH: *Effect of a Probiotic Infant Formula on Infections in Child Care Centers: Comparison of Two Probiotic Agents*. Pediatrics 2005; 115: 5-9., azaz Probiotikus csecsemőtápszer hatása bölcsődékben előforduló fertőzésekre: két probiotikus készítmény összehasonlítása (angol nyelven, magyar nyelvű összefoglalóval)²⁰
11. E. J. VIDELock, F. CREMONINI: *Meta-analysis: probiotics in antibiotic-associated diarrhoea*. Alimentary Pharmacology & Therapeutics, (2012), azaz Metaanalízis: A probiotikumok az antibiotikum-kezeléshez társuló hasmenésben (angol nyelven, magyar nyelvű összefoglalóval)²¹
12. N. VALEUR, P. ENGELN. CARBAJAR, E. CONNOLLY, K. LADEFOGED: *Colonization and Immunomodulation by Lactobacillus reuteri ATCC 55730 in the Human Gastrointestinal Tract*. Applied and Environmental Microbiology, Feb. 2004, p. 1176-1181., azaz a Lactobacillus reuteri ATCC 55730 kolonizációja és

¹³ VJ/68-13/2014. számú irat mellékletének 6/C. számú melléklete.

¹⁴ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

¹⁵ VJ/68-13/2014. számú irat mellékletének 6/D. számú melléklete.

¹⁶ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

¹⁷ VJ/68-13/2014. számú irat mellékletének 6/E. számú melléklete.

¹⁸ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

¹⁹ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

²⁰ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

²¹ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

immunmodulációs hatása az emberi gyomor-bélhuzamban (angol nyelven, magyar nyelvű összefoglalóval²²)

13. V. OJETTI, G. BRUNO, M. E. AINORA, G. GIGANTE, G. RIZZO, D. ROCCARINA, A. GASBARRINI: *Clinical Study – Impact of Lactobacillus reuteri Supplementation on Anti-Helicobacter pylori Levofloxacin-Based Second-Line Therapy*. Gastroenterology Research and Practice (2012), azaz Klinikai tanulmány – A Lactobacillus reuteri jelentősége a Helicobacter pylori ellenes levofloxacin alapú másodvonalbeli kezelésben (angol nyelven, magyar nyelvű összefoglalóval²³)

Házi Gyermekorvosok Egyesületének igazolása

20. Az eljárás alá vont csatolta a Házi Gyermekorvosok Egyesületének 2014. március 17-én kelt igazolását, amely tartalmazza, hogy a 2013 februárjában, a klinikai vizsgálatok alapján és ismeretében az Egyesület együttműködési szerződést kötött a BG Distribution Hungary Kft.-vel, amelynek alapján az eljárás alá vont jogosult többek között a BioGaia Protectis Junior Lactobacillus reuteri-t tartalmazó eper ízű rágótabletta és BioGaia Protectis Junior D-vitamint és Lactobacillus reuteri-t tartalmazó narancs ízű rágótabletta, illetve a BioGaia Protectis Baby/Junior ORS csomagolásán a Házi Gyermekorvosok Egyesületének logóját feltüntetni, valamint az Egyesület támogatásáról kommunikációjában hírt adni.²⁴

Nyilatkozatok az EFSA listáról, egyedi kérelemről, valamint a 36/2014. (IV. 26) ESzCsM. rendelet 13. §-ának (1) bekezdése szerinti kérelemről

21. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint a termékkel (annak hatóanyagaival) kapcsolatos állítás az European Food Safety Authority (a továbbiakban: EFSA) listáján nem szerepel.²⁵
22. Az eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy a Lactobacillus reuteri Protectis probiotikus törzsszel kapcsolatos egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások engedélyezése iránt egyedi kérelmet az Európai Bizottsághoz nem adott be, beadványai menedzselését a BioGaia AB központilag végzi, a Bizottsággal szoros együttműködésben.²⁶
23. Az eljárás alá vont vállalkozás előadta továbbá, hogy az OÉTI-hez a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2014. (IV. 26) ESzCsM. rendelet 13. §-ának (1) bekezdése szerinti, a különleges táplálkozási célú élelmiszernek betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonító reklámozás engedélyezése iránti kérelmet nem adott be, tekintettel arra, hogy az Európai Bizottság állásfoglalása nélkül az OÉTI engedély kiadására nem jogosult.²⁷
24. Az eljárás alá vont csatolta továbbá a BioGaia AB-nek a Lactobacillus reuteri Protectis® megnevezésen, valamint a Protectis szón fennálló közösségi védjegy jogosultságát igazoló dokumentumot. Ennek értelmében a Lactobacillus reuteri Protectis® megnevezés esetében a bejelentés dátuma 2007. augusztus 29. és lajstromozásról szóló határozat kelte 2008. szeptember 9., míg a Protectis szó tekintetében a bejelentés dátuma 2011. szeptember 21. és lajstromozásról szóló határozat kelte 2011. október 25. volt.
25. Az eljárás alá vont vállalkozás előadta, hogy az általa forgalmazott termékek népszerűsítése során a vonatkozó jogszabályok betartására törekedett, az esetlegesen elkövetett szakmai

²² VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

²³ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

²⁴ VJ/68-19/2013. számú irat melléklete

²⁵ VJ/68-13/2013. számú irat mellékletének 10. pontja

²⁶ VJ/68-26/2013. számú irat 4. pontja

²⁷ VJ/68-26/2013. számú irat 5. pont

hibákat a lehető legrövidebb időn belül megfelelő módon korrigálni igyekezett. Álláspontja szerint a vállalkozás eddigi működés során nem fejtett ki olyan tevékenységet, amely az Fttv.-ben foglaltakat sértené, valamint előadta, hogy a jövőben is mind a piaci versenytársakkal, mind pedig a piaci tevékenysége felett ellenőrzést gyakorló hatóságokkal együttműködve, jóhiszeműen kíván eljárni.

26. Előadta, hogy a terméknek gyógyhatást nem tulajdonított, azonban azt klinikai vizsgálatok támasztják alá, hogy termékek (BioGaia Protectis Baby és Junior) alkalmasak a kólika²⁸ tüneteinek csökkentésére, az emésztés egészségének és működésének javítására. A kommunikáció során kizárólag klinikailag igazolt hatások kerültek közzétételre.
27. Előadta továbbá, hogy a honlapon szakértőknek szánt kommunikációs anyagok adott esetben – bár ez nem bizonyított – elérhetőek lehettek a fogyasztók számára is. A honlap azonban 2012 decemberét követően, a 432/2012/EU rendelet hatályba lépését követően újrastrukturálásra került, így az érintett állítások egyedi azonosítást követően kizárólag egészségügyi szakemberek számára érhetőek el.²⁹
28. Előadta, hogy a – legjobb tudomása szerint – marketingkommunikációja során egészségügyi állításokat nem tett, ilyenre nem hivatkozik. Hirdetéseit a jogszabályi előírások szem előtt tartásával, nagy gondossággal készíti elő, melynek során figyelemmel van a magyarországi hatóságok (OÉTI) által is jóváhagyott termékcsomagolásokon alkalmazott szöveghasználatra. Hangsúlyozta továbbá, hogy a Gazdasági Versenyhivatal Vj/068-014/2013. számon iktatott adatkérő végzésben hivatkozott egészségügyi állítások a kereskedelmi kommunikációjában nem szerepeltek.³⁰
29. Előadta továbbá, hogy a termék forgalmazásának a megkezdésekor (2013 februárjában) nem volt tudomása arról, hogy más, rágótabletta formájú probiotikum is ízesített formátumban forgalmazásra került volna. Erről a B/410/2013. számú bejelentéses eljárás kapcsán értesült, és az ezzel kapcsolatos termék-kommunikációt haladéktalanul beszüntette.
30. A termékek összetételnek egyediségével kapcsolatban előadta, hogy egy alkalommal fordult elő, hogy olyan tartalmú direkt marketing levél került a gyógyszertárak részére megküldésre, melyben nyomdai korrekcióra hiba miatt valóságnak megfelelő „az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri Protectis tartalommal” megjelölés helyett a „Protectis” szót elhagyva „az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri tartalommal” szöveg szerepelt. Ezt a pontatlan megfogalmazású direkt marketing levelet a vizsgálat kapcsán észlelték, és ilyen tartalmú anyag ezt követően nem került kiküldésre. Emellett hivatkozik arra, hogy a Lactobacillus reuteri Protectis® a svéd BioGaia AB szabadalmaztatott, közösségi védjegyként is lajstromozott terméke, így a védjegyoltalomnak köszönhetően Magyarországon más gyógyászati célra szánt probiotikum ezt a törzset nem tartalmazhatja, így azt az állítást, hogy a „BioGaia ProTectis Junior az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal” magalapozottnak tartja.³¹

²⁸ A csecsemők vagy újszülöttek kólikája gyakran használt fogalom a kisbabák olykor keserves sírásának magyarázatára. Ezt a jelenséget néha „3 hónapos hasfájásnak” is nevezik. A kólika elnevezés olyan görcsös típusú hasi fájdalmat jelöl, mely hullámokban jelentkezik és múlik el. (<http://www.egeszsegkalauz.hu/keresok/betegseg-es-tunet/kolika-csecsemoknel-102440.html>)

²⁹ VJ/68-12/2013. számú irat melléklete

³⁰ VJ/68-19/2013. számú irat 1. pontja

³¹ VJ/68-19/2013. számú irat 2. pontja

Az előzetes álláspontot követően benyújtott észrevételek

31. Az eljáró versenytanács előzetes álláspontjára³² tett észrevételeiben³³ az eljárás alá vont vitatta, hogy
- valótlannal állította volna azt, hogy a kérdéses termék tekintetében széleskörű klinikai vizsgálatokat folytattak le, illetve, hogy valótlannal tulajdonított volna ahhoz kapcsolódóan gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatokat,
 - olyan ajánlást fogalmazott, amelyben egészségügyi szervezet ajánlotta a terméket a fogyasztóknak.
32. Az előzetes álláspont egyéb megállapításait a társaság érdemben nem vitatta, azonban az előzetes álláspontban rögzített megállapítások indokolásában foglaltakhoz, a jogsértés objektív megítélése, a kilátásba helyezett bírság mértékének megfelelő mérlegelése érdekében az alábbi észrevételeket tette:
- az eljárás alá vont által a versenyfelügyeleti eljárás során hivatkozott szakcikk, valamint azoknak a klinikai vizsgálatoknak az eredményei, amelyek a *Lactobacillus reuteri* Protectis vonatkozásában kerültek lefolytatásra valóban kivonatos formában kerültek becsatolásra, részben az anyagok terjedelmére tekintettel, részben amiatt, mert a vizsgálati anyagok elsődlegesen a szakembereknek szólnak, azok teljes terjedelemben a nyilvánosság számára is elérhetőek az interneten keresztül, miközben az egyes cikkek főbb megállapításainak összegzését mind angol, mind magyar fordításban a társaság benyújtotta,
 - a vizsgálat során a társasághoz nem érkezett olyan felhívás, hogy egyértelműen igazolja azt, hogy az egyes klinikai vizsgálatok a BioGaia AB által gyártott termékek felhasználásával kerültek lefolytatásra,
 - az érintett terméket gyártó BioGaia AB által 2014. augusztus 19-én megküldött válaszlevél (amelyet az eljárás alá vont az észrevételeivel együtt csatolt) megerősítette, hogy a hivatkozott klinikai vizsgálatok a BioGaia AB által gyártott, *Lactobacillus reuteri* tartalmazó termékek felhasználásával történtek, és a felhasznált termékek kizárólag ezt a baktériumtörzset tartalmazták,
 - a 2012. június 11-én publikált klinikai vizsgálatra vonatkozó szakcikk 3. oldalán külön rögzítésre került, hogy mind a placebo, mind a *Lactobacillus reuteri* anyagot a stockholmi székhelyű BioGaia AB mint gyártó, illetve a NOOS nevű olaszországi forgalmazó bocsátotta a klinikai vizsgálatot végző szakemberek rendelkezésére,
 - az eljárás alá vont szerint valós azon állítás, hogy a kérdéses termék tekintetében széleskörű klinikai vizsgálatokat folytattak le, továbbá igazolt az is, hogy a termékhez kapcsolódóan gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatokat folytattak le, végezetül igazolt az is, hogy a vizsgálatokat az adott termékkel folytatták le,
 - álláspontja szerint az 1924/2006 EK rendelet 12. cikke nem általánosságba véve tiltja egy adott termék szakmai szervezet által történő ajánlását, hanem az olyan állítások alkalmazását korlátozza, amelyek adott szakmai szervezet ajánlásaira hivatkoznak,
 - a Házi Gyermekorvosok Egyesülete a rendelkezésre álló, magas szintű klinikai vizsgálatok alapján ajánlja a BioGaia által gyártott terméket, de azzal kapcsolatosan az eljárás alá vont a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlására hivatkozva egészségügyi

³² Vj/068-038/2013. számú irat

³³ Vj/068-042/2013. számú irat

állítást nem tett, a kifogásolt ajánlás csak azt tartalmazza, hogy a Házi Gyermekorvosok Egyesülete ajánlja a terméket antibiotikum kúra esetén,

- a termék az OÉTI által notifikált speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer, így az előállítására és forgalmazására a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet, valamint a speciális gyógyászati célra szánt tápszerekről szóló 24/2003. (V.9.) ESzCsM rendelet rendelkezései vonatkoznak,
- egy készítmény csak akkor kaphatja meg a „*speciális - gyógyászati célra szánt - tápszer*” besorolást, és csak abban az esetben forgalmazható, ha előállítása során az orvosi és táplálkozási alapelveket betartják, a használatának biztonságosnak és hatékonynak kell lennie, továbbá az alkalmasságot és hatékonyságot tudományos adatokkal kell alátámasztani,
- ha a terméket külföldön gyártják, a Magyarország területén forgalomba hozó importőr köteles a forgalomba hozatal megkezdése előtt az OÉTI-t a termék jelölésének, grafikai tervének bemutatásával értesíteni. Az eljárás alá vont a termék forgalomba hozatala során a fenti jogszabályi rendelkezésekkel összhangban járt el, amennyiben az OÉTI nem látta volna megalapozottnak, hogy a készítmény megfelel a 24/2003. (V.9.) ESzCsM rendelet által támasztott követelményeknek, úgy ezt a besorolást a készítmény nem kaphatta volna meg,
- a 24/2003. (V.9.) ESzCsM rendelet 4. §-ának (4) bekezdése azt is előírja, hogy a termék címkéjén mit kell a vállalkozásoknak szerepeltetniük,
- az eljárás alá vont álláspontja szerint a kereskedelmi kommunikációban arra való hivatkozás, illetve utalás, hogy az adott termék milyen betegségben, rendellenességben, illetve egészségügyi problémában szenvedők étrendi ellátására alkalmas, milyen speciális táplálási igényt elégít ki, önmagában nem jogszerűtlen. Jogszerűtlenné csak akkor válna, ha a kereskedelmi kommunikáció egészségügyi állítást tartalmazna, nevezetesen azt ígérné a speciális gyógyászati célra szánt tápszert fogyasztóknak, hogy a termék alkalmas betegség kezelésére, megszüntetésére.

33. Az eljárás alá vont továbbá kérte az eljáró versenytanácsot, hogy bírság kiszabásától tekintszen el az alábbiakra figyelemmel:

- azon állítás megjelenítését, hogy a termék „*az egyetlen ízesített rágótabletta formájú probiotikum*” az észlelést követően azonnal beszüntette.
- „*az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri tartalommal*” tartalmú valótlan kommunikációt egy nyomdai hiba okozta (kimaradt a hivatkozás végén a „Protectis” szó), de amint észlelte az eljárás alá vont a hibás nyomdai anyagot, azon azonnal, késlekedés nélkül változtatott,
- a fogyasztóknak szóló kommunikáció kapcsán egyetlen alkalommal jelent meg egy olyan, ún. PR cikk, melyben egy gasztroenterológus szakember nyilatkozott pozitívan a termékben lévő hatóanyagról, mely alapján közvetve és áttételesen lehetett a terméknek gyógyhatást, illetve olyan egészségre gyakorolt hatást tulajdonítani, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati jogszabályokban foglalt követelményeknek. A PR cikk kapcsán az eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy bár az újságcikknek a megjelentetési költségeit valóban a társaság fizette, a cikk tartalmára vonatkozóan a társaságnak ráhatása nem volt,
- az eljárás alá vont mikroállalkozás, működése viszonylag csekély mültra tekint vissza, és marketing kommunikációjának folytatása során a hasonló területen működő

versenytársak tevékenységét figyelembe véve törekedett kialakítani, szem előtt tartva a jogszabályi előírásokat és ágazati gyakorlatot,

- a társaság által végzett marketing kommunikáció intenzitásában, a felhasznált kommunikációs eszközök, a marketingre költött anyagi ráfordítás tekintetében össze sem hasonlítható más, hasonló területen működő cégek által folytatott marketing kommunikációval.

34. Az eljárás alá vont nem vitatva azt, hogy követett, illetve követhetett el hibát marketing kommunikációja során, rögzíteni kívánja, hogy nem állt szándékában megsérteni a jogszabályi rendelkezéseket, és különösen nem állt szándékában a fogyasztókat megtéveszteni, tisztességtelen piaci gyakorlatot folytatni. A lefolytatott eljárás során a társaság számos, a jövőben hasznosítható tapasztalatot szerzett, mely tapasztalat birtokában nagyobb odafigyelést tud tanúsítani forgalmazói tevékenységének ellátása során.

VI.

Jogi háttér

35. A Grt. 2. §-a értelmében a megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezéseit csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben a reklám címzettje kizárólag vállalkozás vagy önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személy.

36. A Grt. 3. §-a értelmében:

d) gazdasági reklám: olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – (a továbbiakban együtt: termék), szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog (a továbbiakban mindezek együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul (a továbbiakban: reklám),

h) megtévesztő reklám: minden olyan reklám, amely bármilyen módon – beleértve a megjelenítését is – megtéveszti vagy megtévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megtévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóéval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti.

37. A Grt. 12. §-a értelmében:

(1) Tilos a megtévesztő reklám.

(2) A reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, közléseket, amelyek

a) az áru jellemző tulajdonságaira,

b) az áru árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint az áru megvételének, illetve igénybevételének egyéb szerződéses feltételeire, továbbá

c) a reklámozó megítélésére, így a reklámozó jellemzőire, az őt megillető jogokra, vagyonára, minősítésére, elnyert díjaira

vonatkoznak.

38. A Grt. 12. §-a (3) bekezdése alapján a (2) bekezdés a) pontja alkalmazásában az áru jellemző tulajdonsága különösen az áru kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, mennyisége, származási helye, eredete, előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, beszerezhetősége, szállítása, alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, veszélyessége, kockázatai, egészségre gyakorolt hatásai, környezeti hatásai, energiafelhasználási ismérvei, tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.
39. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival összefüggő követelmények érvényesítése céljából.
40. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,
- a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és
- b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.
- A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).
41. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése rögzíti, hogy az Fttv. mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése és mellékletének 17. pontja értelmében tisztességtelen annak valótlan állítása, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
42. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A (2) bekezdés szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni. A (3) bekezdés értelmében nem tekinthető a magatartás torzítására alkalmasnak a reklámban túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentések bevett, a reklám természetéből adódó mértéket meg nem haladó alkalmazása.
43. Az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja rögzíti, megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra,

hogyan megtevéssze a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:

b) az áru lényeges jellemzői, így különösen

bk) tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.

44. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.
45. A Grt. 23. §-ának (1) bekezdése értelmében a Grt.-ben foglalt rendelkezések megsértéséért – a (2)–(7) bekezdésben foglalt kivételekkel – a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közlétezője is felelős. Az e rendelkezések megszegésével okozott kárért a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közlétezője egyetemlegesen felel.
46. Az Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
47. Az Éltv. mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánunk, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.
48. Az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontja szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik.
49. Az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer – ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik – nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
50. Az Éltv. 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.

51. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
52. Az Éltv. 77. §-a (2) bekezdésének i) pontja rögzíti, hogy az Éltv. - a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – egyebek között az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.
53. Az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1924/2006/EK rendelet) preambuluma (4) pontjának értelmében ezt a rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását és az olyan reklám-kampányokat is, amelyeket teljesen vagy részben hatóságok támogatnak.
54. Az 1924/2006/EK rendelet preambuluma (3) és (4) pontja értelmében az általános jelölési előírásokat az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv tartalmazza. A 2000/13/EK irányelv általános jelleggel megtiltja a vásárló félrevezetésére alkalmas, illetve az élelmiszerek gyógyító hatást tulajdonító információk használatát. A 1924/2006/EK rendeletnek ki kell egészítenie a 2000/13/EK irányelvben szereplő általános elveket, valamint a fogyasztók számára ilyen formában szolgáltatott élelmiszerek tekintetében egyedi rendelkezéseket kell, hogy meghatározzon a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások használatát illetően.
55. Az Európai Parlament és a Tanácsnak élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2000/13/EK irányelv 2. cikkének (1) bekezdése és ugyanezen cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében az élelmiszer reklámjai
- a) nem lehetnek alkalmasak arra, hogy a vásárlót megtévezzék, különösen
 - i. az élelmiszer jellemzői, és különösen annak természete, azonosítása, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, tartóssága, származása vagy eredete, gyártásának vagy előállításának módja tekintetében,
 - ii. az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik;
 - iii. annak sugallása révén, hogy az élelmiszer különleges jellemzőkkel rendelkezik, holott minden hasonló élelmiszer rendelkezik ilyen jellemzőkkel,
 - b) a speciális élelmezési célokra szánt természetes ásványvizekre és élelmiszerekre vonatkozó közösségi rendelkezésekre figyelemmel nem ruházhatnak fel élelmiszereket emberi betegségek megelőzésének, kezelésének vagy gyógyításának tulajdonságával, és ilyen tulajdonságokra nem is hivatkozhatnak.
56. Az 1924/2006/EK rendeletet (2) cikke szerint e rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is. Az 1924/2006/EK rendelet 2. cikke (2) bekezdésének 5. és 6. pontja szerint

- „egészségre vonatkozó állítás”: bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott étel, ételkészlet, ételkészletcsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van,
 - „betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az étel, ételkészlet, ételkészletcsoport vagy valamely alkotóelemének fogyasztása jelentősen csökkenti valamely emberi betegség kialakulásának valamely kockázati tényezőjét.
57. Az 1924/2006/EK rendelet 3. cikke rögzíti, hogy a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat csak akkor lehet a Közösségen belül forgalomba hozott ételkészletek címkézésén, megjelenítésén vagy reklámjában alkalmazni, amennyiben az adott állítások megfelelnek a rendelet előírásainak. A rendelet ugyanezen cikke kimondja, hogy a 2000/13/EK és a 84/450/EGK irányelv sérelme nélkül, a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazása egyebek között [a] pont] nem lehet valótlan, félreérthető vagy megtévesztő.
58. Az állítások tudományos alátámasztása kapcsán az 1924/2006/EK rendelet 6. cikke rögzíti, hogy
- (1) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani,
 - (2) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó ételkészletipari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell,
 - (3) a tagállamok illetékes hatóságai kérhetik, hogy az ételkészletipari vállalkozó vagy a terméket forgalomba hozó személy mutassa be a rendeletnek való megfelelést igazoló valamennyi vonatkozó tényezőt és adatot.
59. Az 1924/2006/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerint a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások alkalmazása csak akkor megengedett, ha azok szerepelnek a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások és az ezekre vonatkozó feltételekről szóló mellékletben található felsorolásban, és megfelelnek a rendeletben meghatározott feltételeknek. A 10. cikk (1) bekezdése alapján tilos az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, kivéve
- ha azok a II. fejezetben foglalt általános követelményeknek és a IV. fejezetben foglalt különös követelményeknek megfelelnek, ha azokat a rendelettel összhangban engedélyezik, és
 - ha azok a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján szerepelnek.
60. Az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottság a Hatósággal (EFSA) folytatott konzultációt követően – legkésőbb 2010. január 31-ig – a 25. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően elfogadja az e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló, engedélyezett állítások (1) bekezdésben említett közösségi listáját és az állítások alkalmazására vonatkozó valamennyi szükséges feltételt.
61. Az 1924/2006/EK rendelet 13. cikke értelmében a 15–19. cikkben megállapított eljárások lefolytatása nélkül is alkalmazhatók az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:
- a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy
 - b) pszichés állapot és magatartás; vagy

c) a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése, és amelyeket feltüntetnek a (3) bekezdésben meghatározott listán,

amennyiben

i. általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapulnak, és

ii. az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek.

62. Az 1924/2006/EK rendelet 13. cikke értelmében a Bizottság a Hatósággal folytatott konzultációt követően – legkésőbb 2010. január 31-ig – a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja az engedélyezett állítások (1) bekezdésben említett közösségi listáját és az állítások alkalmazására vonatkozó valamennyi szükséges feltételt.
63. A nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló 432/2012/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 432/2012/EU rendelet) 1. cikke kimondja, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások listáját az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett listáját e rendelet melléklete tartalmazza.
64. A 432/2012/EU rendelet 7 cikke szerint a Hatóság több, egészségre vonatkozó állítás esetében arra a következtetésre jutott, hogy ok-okozati összefüggés állapítható meg egy adott élelmiszercsoport, élelmiszer vagy annak valamely alkotóeleme és az állított hatás között. Azon egészségre vonatkozó állításokat, amelyekre e megállapítások vonatkoznak, és amelyek megfelelnek az 1924/2006/EK rendeletben foglalt követelményeknek, engedélyezni kell az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdése szerint, továbbá fel kell venni az egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások listájára.
65. A 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének c) pontja alapján nem engedhetők meg az olyan egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, amelyek egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek (valamint egyéb, a 1924/2006/EK rendelet 11. cikkében nem említett szervezetek) ajánlásaira hivatkoznak.
66. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.
67. A Grt. 28. §-ának (1) bekezdése értelmében ha a Gazdasági Versenyhivatal a Grt. 24. §-ának (2) és (3) bekezdése, illetve a 31. §-a alapján jár el, eljárására a Tpv.-nek a Tpv. III. fejezetének rendelkezéseibe ütköző magatartásokkal szembeni eljárásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a Grt. 29. §-a (1) bekezdésében, a 30. §-ában, továbbá a 27. §-ában foglalt eltérésekkel.
68. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését.
69. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő

felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

70. A Tptv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tptv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni a Ket. 15. § (4) bekezdése, 18. §-a, 29. § (3)-(12) bekezdése, 30. § a) és b) pontja, 31. § (1) bekezdés j) pontja, 33/A. §-a és 33/B. §-a, 38. §-a, 43. § (6a) bekezdése, 46. § (2) bekezdése, 47. §-a, 51. § (1) és (5) bekezdése, 61. § (1) bekezdése, 70. §-a, 71. § (7) bekezdése, 74. § (2)-(5) bekezdése, 88. §-a, 91. §-a, 93. §-a, 94. §-a, 94/A. §-a, 109. § (2) bekezdése, 116. §-a, 127. § (1)-(5) és (7) bekezdése, 128. § (1) és (3) bekezdése, 130. §-a, valamint 134. § b) és c) pontja kivételével.
71. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tptv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
72. A Ket. 31. §-a (1) bekezdése értelmében a hatóság az eljárást megszünteti,
- e) ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn,
 - i) ha hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

VII.

Az értékelés keretei

Hatáskör

73. A Grt. 24. §-ának (3) bekezdése szerint a Grt. 12.§-ban és 13. § (2) bekezdésében foglaltak megsértésének, valamint a magatartási kódex e rendelkezésekbe ütköző magatartásra ösztönző voltának megállapítása a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.
74. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
75. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak:
- a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy
 - b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
- A (2) bekezdés szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha
- a) a kereskedelmi gyakorlat országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósul meg,

- b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg,
- c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy
- d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.
76. Jelen eljárásban a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy a kifogásolt kommunikáció országos terjesztésű időszakos lapban (Baba Magazin) is megjelent. Így az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.
77. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése szerint a 10. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
78. Az Fttv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv.-ben meghatározott hatóság jár el az e törvény szerinti eljárásban akkor is, ha külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezésének megsértése tekintetében külön törvény így rendelkezik. Az ilyen eljárásban az eljáró hatóság vizsgálja mind az e törvény, mind pedig a külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály, illetve az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseinek megsértését.
79. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése értelmében az Éltv. 10. §-ának (2)-(4) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni, amely az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, s így a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az Éltv. vonatkozásában is fennáll.
80. A Gazdasági Versenyhivatal illetékessége a Tptv. 46. §-a alapján az ország egész területére kiterjed.

A vizsgálat tárgya

81. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
82. A fogyasztó és a fogyasztónak nem minősülő vállalkozások, szakmai felhasználók jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró döntésének meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók és a piaci szereplők figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó üzleti és a piaci szereplők üzleti döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is.

83. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére,³⁴ melynek megállapítása szerint az üzleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „*az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.*”
84. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban a vizsgált kereskedelmi gyakorlat – az érintett termék értékesítési gyakorlata miatt – részben természetes személy fogyasztók, részben egészségügyi szakemberek (orvosok, patikusok) felé irányult. Addig, amíg a végső felhasználók fogyasztóknak minősülnek, addig az orvosok, patikusok nem pusztán az értékesítési csatorna részei (pl. az általuk megfogalmazott szóbeli tájékoztatások, ajánlások, a felíró-tömbök, egyéb reklámanyagok közvetítése révén), hanem üzletfelek is (a termék megrendelői a patikák, rendelők, egészségügyi intézmények részére). A szakmai ismeretekkel rendelkező személyek, piaci szereplők esetében a megtévesztés mércéje is más: magasabb fokú tudatosság, mélyebb szakmai ismeretek várhatók el tőlük, mint a nem szakmai fogyasztóktól. Azonban megjegyzendő előzetesen, hogy a szakismeret nem pótolhat bármilyen hiányzó információt, nem egészíthet ki nem szakmai jellegű tájékoztatást, nem várható el, hogy kiigazítsa olyan üzenetet, amely a szaktudástól független.
85. A jelen ügyben feltárt fogyasztói kommunikációk tekintetében az Fttv., valamint az Éltv. rendelkezései alkalmazandók tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott tájékoztatások gazdasági reklámnak minősülnek, melyek természetes személy fogyasztóknak szólnak. A kizárólag szakmai felhasználóknak címzett kommunikáció tekintetében a Grt. rendelkezései alkalmazandók tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott tájékoztatások gazdasági reklámnak minősülnek, melyek kizárólag vállalkozásnak vagy önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személynek szólnak.
86. A vizsgált állítások értékelése során kiemelt jelentősége van az adott termék minősítésének: ugyan az érintett termék egy speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer, azonban nem gyógyszer, hanem élelmiszer, így ezen ágazat reklámozási szabályai irányadók, továbbá ezen termékkör feladata nem a betegségek kezelése, gyógyítása, megelőzése, hanem a táplálás.
87. A következőkben az eljáró versenytanács először a szakmai felhasználóknak, döntéshozóknak, majd a fogyasztóknak szóló kommunikációkat értékeli (lásd a 16. pontban felsoroltakat).

A) A szakembereknek szóló kereskedelmi kommunikáció

88. A szakembereknek szóló kereskedelmi kommunikáció orvosok, gyógyszerészek, illetve védőnők részére került terjesztésre. Ezen szakmai felhasználók felé irányuló kommunikáció is többféle állítást tartalmazott az érintett termékkel kapcsolatban. Az eljáró versenytanács az egyes állítás-típusok megtévesztésre való alkalmassága körében kiemelt tekintettel lesz arra, hogy az egyes állítások tartalma a szakismerettel mennyire van összefüggésben, mennyire várható el a címzettektől, hogy az adott állítás kapcsán olyan (piaci, szakmai) ismeretekkel, tudással rendelkezzenek, hogy még egy esetleg valótlan vagy az ágazati szabályokat sértő információ sem befolyásolja torzító módon üzleti döntésüket.

Gyógyhatás állítások és egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások

89. Az eljárás alá vont vállalkozás a szakmai felhasználóknak szóló kommunikációjában azt az információt közölte a kommunikáció címzettjeivel, hogy

³⁴ C-281/12. számú ügyben

- *a termék zsigeri fájdalomcsillapító hatással rendelkezik,*
- *csökkenti a hasmenés előfordulását,*
- *antimikrobás hatással rendelkezik és*
- *csökkenti az antibiotikum kúra mellékhatásait,*
- *gyorsan és hatékonyan állítja helyre a bélflorát,*
- *helyreállítja az egészséges emésztést,*

ezáltal gyógyhatást tulajdonított a terméknek, valamint, hogy

- *csillapítja a hasi diszkomfort érzetet,*
- *védi a bélflorát,*
- *fenntartja a bélfloóra egyensúlyt,*
- *fenntartja az egészséges emésztést,*
- *támogatja az egészséges emésztést,*

ezáltal a termék egészségre gyakorolt hatását fogalmazta meg.

90. Az indikációs területtel – jelen esetben a károsodott bélfloóra helyreállításával – összefüggő gyógyhatás- és egészségre gyakorolt hatás állítások lényeges információnak tekinthetők a termékkel kapcsolatban.
91. A fent ismertetett kereskedelmi kommunikáció kizárólag egészségügyi szakembereket (orvosokat, gyógyszerészeket, illetve védőnőket) célozott meg. A gyermekorvosok esetében a páciensek ellátása és ennek körében az egyes, gyógyszeres kezelést kiegészítő termékek (így különösen speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek) ajánlása, esetleg rendelése során, a gyógyszerészek esetében pedig a készítmények expedálása, illetve a gyógyszerészeti gondozás során az elérhető termékek gyógy- és egészségre gyakorolt hatásainak, valamint az egymással esetlegesen fellépő kölcsönhatásainak ismerete olyan alapvető szakmai követelmények, amelyekkel a praktizáló szakorvosnak, illetve gyógyszerésznek tisztában kell lennie.
92. Ennek alapján megállapítható, hogy szakemberek számára közzétett reklámban feltüntetett, gyógyhatást és egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások olyan körbe tartoznak, amelyekre kiterjed az orvosok, valamint egészségügyi szakemberek magas szintű, speciális egészségügyi szaktudása. Ezen állítások valóságtartalmát (így feltehetően azok ágazati szabályoknak való megfelelését) tehát – a speciális képzettségükre és megfelelő szaktudásukra figyelemmel – a kommunikációval megcélzott szakemberek megfelelően meg tudják ítélni, így az nem befolyásolja a gyermekorvos, valamint a gyógyszerész gazdasági magatartását, hiszen, a szakmai követelményeknek megfelelően eljárva, illetve az eljárás alá vont által a kereskedelmi kommunikációs anyagban a címzett rendelkezésére bocsátott szakirodalmi adatokat megfelelően és szakszerűen értékelve tudja meghatározni, hogy a hozzá forduló páciens számára mely termék jelentheti legmegfelelőbb kiegészítő terápiát, illetve mely termék alkalmazásával érhető el a legjobb hatás.
93. Nem ismert azonban, hogy a fenti állítások a fogyasztók felé hogyan, milyen módon és milyen mértékben juthatnak el, pl. a szakemberek tájékoztató tevékenysége során, azaz milyen mértékben épülhet bele a fogyasztói (adott esetben pl. szóbeli) kommunikációba. Erre való tekintettel a fenti állítások esetében nem bizonyított, hogy azok akár a szakmai, akár a laikus felhasználók, végső fogyasztók döntéseit milyen módon, milyen mértékben tudnák befolyásolni. Mivel e tekintetben további eljárási cselekménytől sem várható eredmény, ezért

az eljáró versenytanács ezen állítások vonatkozásában az eljárást megszüntette a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján.

A termék teszteltségére vonatkozó állítások

94. Az eljárás alá vont vállalkozás a szakmai felhasználóknak szóló kommunikációjában azt az információt közölte a kommunikáció címzettjeivel, hogy a [BioGaia Protectis Junior] „gyermeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen probiotikum/bélflóra helyreállító készítmény [...]”.
95. A fenti állítás akként értelmezhető, hogy a hivatkozott számos klinikai vizsgálat magára a termékre vonatkozóan került lefolytatásra. A széles körű teszteltség egy speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer esetében jellemző tulajdonságnak tekinthető, figyelemmel arra, hogy a termék hatékonyságát elsősorban klinikai vizsgálatok útján lehet bizonyítani, illetve ezen vizsgálatok eredményével támasztható alá.
96. A becsatolt szakmai cikkek alapján előzetesen csak az volt megállapítható, hogy azokat a BioGaia Protectis Junior elnevezésű termékekben megtalálható *Lactobacillus reuteri* Protectis (DSM 17938, korábbi ATCC 55730)³⁵ vonatkozásában folytatták le, kérdéses volt azonban az eljáró versenytanács számára, hogy azokat a termékre vonatkozóan lefolytatott klinikai vizsgálatnak lehet-e tekinteni, illetve hogy azok a vizsgált állításokkal – a fogyasztói értelmezés szempontjából – milyen viszonyban vannak.
97. A csatolt közösségi védjegy-igazolásból megállapítható továbbá, hogy az anyavállalatot megillető védjegyoltalom a *Lactobacillus reuteri* Protectis megnevezésre, valamint a Protectis szóra terjed ki, tehát a baktériumtörzset tartalmazhatja más termék is, csak az *Lactobacillus reuteri* Protectis névvel nem jelölhető. A védjegyjogosultnak arra vonatkozik a kizárólagos joga, hogy a védjegyet az árujegyzékben szereplő árukkal kapcsolatban használja, illetve használatára másnak engedélyt adjon. Megállapítható továbbá, hogy a *Lactobacillus reuteri* Protectis névvel kapcsolatos védjegy bejelentése 2007. augusztus 29. napja, míg a lajtmozgás időpontja 2008. szeptember 8. napja. A hivatkozott és csatolt vizsgálatok közül azonban számos vizsgálat a védelmi idő kezdete (2007. augusztus 29.) előtt készült. A védelmi időt követően közölt vizsgálatok esetében pedig a leírásban a baktériumtörzs megnevezése (azaz *Lactobacillus reuteri* DSM 17938/ATCC 55730, vagy *Lactobacillus reuteri*) szerepel, nem pedig a törzs védjegyoltalommal védett megnevezése. Önmagában tehát a közösségi védjegyoltalom fennállta alapján nem lehet következtetni arra sem, hogy amennyiben a *Lactobacillus reuteri* DSM 17938 elnevezésű baktériumtörzset a vizsgált alanyok valamilyen termék formájában kapták meg, az kizárólag a BioGaia Protectis Junior lehetett.
98. Az eljárás alá vont azonban az eljáró versenytanács előzetes álláspontját követően gyártói nyilatkozatot csatolt arról, hogy a hivatkozott vizsgálatokhoz a gyártó biztosította a hatóanyagot, a vizsgált termékek a gyártó termékei.
99. A teszteltséggel kapcsolatos információk olyan tények, amelyekről (vagy azok hiányáról, összefüggéseiről) a szakismeretekkel rendelkező címzettek sem tudhattak, illetve amelyek esetében a tények értelmezése sem egyértelmű (pl. ki mit tekint széleskörűnek, klinikainak vagy széles körben gyerekeken végzettnek, mire vonatkozik a széleskörűség: a mintákra vagy a vizsgálatokra).
100. A fentiek alapján, különös tekintettel az értelmezési kérdésekre, nem állapítható meg a vizsgált állítás hatása, illetve az, hogy az a szakmai felhasználók döntéseit milyen módon, milyen mértékben tudná befolyásolni, torzítani. Mivel e tekintetben további eljárási

³⁵ Vj/68-19/2013. számú irat 1. pontja

cselekménytől sem várható eredmény, ezért az eljáró versenytanács ezen állítás vonatkozásában is megszüntette az eljárást a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján.

A termék kivitelezésének egyediségére vonatkozó állítások

101. Az eljárás alá vont vállalkozás a szakmai felhasználóknak szóló kommunikációjában (Medical Online direkt marketing levél és egyoldalú termékismertető) azt az információt közölte a kommunikáció címzettjeivel, hogy a vizsgálattal érintett termék az „*egyetlen ízesített, rágótabletta formájú probiotikum.*”
102. Egy gyermekeknek szánt, kifejezetten táplálási célú termék esetében különösen fontos, hogy a gyermek azt könnyedén és szívesen elfogyassza. Ezt a célt szolgálja az, hogy a termék ízesített rágótabletta formában kerül forgalomba. Az egészségügyi szakemberek, amikor gyermekeknek szánt termékeket ajánlanak és rendelnek a különböző intézmények számára, a termékekkel elérhető hatás mellett figyelemmel vannak a praktikumra, és arra, hogy a páciens számára minél egyszerűbb, kényelmesebb és hatékonyabb legyen egy termék alkalmazása. Ekként a termék kivitelezésének egyediségére vonatkozó – vizsgált – állítás befolyással van az egészségügyi szakemberek termékválasztására is. Erre való tekintettel a termék kivitelezésének egyediségére utaló állítás mindenképpen lényeges jellemzője a terméknek.
103. Megállapítható, hogy a vizsgálattal érintett piacon más, versenytársi termék is jelen van, amely ízesített rágótabletta formában kerül a forgalomba. Ilyen például a Protexin Junior, speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer, amely narancs ízű rágótabletta.³⁶ Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a kommunikáció közzétételét követően észlelte, hogy más rágótabletta is forgalomban van, így a kommunikációt a későbbiekben nem alkalmazta. Megállapítható azonban, hogy a Medical Online direkt marketing levelére történő kattintással elérhető landing page szintén tartalmazta a kifogásolt állítást, amely direkt marketing levelet a forgalmazás megkezdésétől számított 6 alkalommal (2013. március, április, május, június, július, augusztus) küldött ki.
104. Mivel a kommunikáció közzétételkor nem volt igaz azon állítás, hogy a BioGaia Protectis Junior az egyetlen ízesített rágótabletta formájú probiotikum, így az eljárás alá vont vállalkozás megtévesztő információt közölt a termék jellemző tulajdonságáról.
105. A legnagyobb körültekintéssel eljáró, megfelelő szakértelemmel rendelkező egészségügyi szakembertől (orvos, gyógyszerész, illetve védőnő) sem várható el, hogy egy ilyen széles piacon jelenlévő valamennyi termék valamennyi paraméterével tisztában legyen. A kivitelezés egyediségére vonatkozó állítás megítélése nem függ az orvosok, gyógyszerészek speciális szakértelmétől, tekintettel arra, hogy ez a termék egy olyan fizikai tulajdonságára vonatkozik, amely a szakértelemtől független. Megállapítható azonban, hogy a közzétett állítás objektíve hibás állítás, amit maga az eljárás alá vont is elismert. Ezért a vizsgált állítás – valótlanságából kifolyólag – alkalmas arra, hogy a kommunikációval megcélzott szakembereket megtévesse. Ennek alapján a vizsgált kereskedelmi kommunikáció figyelemmel a Grt. 12. §-a (2) bekezdésének a) pontjára és 12. §-ának (3) bekezdésére, megsértette a Grt. 12. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
106. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy azon körülményeknek, hogy az eljárás alá vont elismerte a tévedését, illetve a kereskedelmi gyakorlatát ennek megfelelően megváltoztatta, nem a jogsértés megállapítása, hanem a jogsértés súlyának megállapítása körében lehet jelentősége.

³⁶ VJ/68-12/2013. számú irat melléklete

A termék összetételének egyediségére vonatkozó állítás

107. Az eljárás alá vont vállalkozás a BioGaia ProTectis Junior termék összetételének egyediségével kapcsolatban az alábbi állításokat közölte szakembereknek címzett kommunikációs eszközökön:

- „*az egyetlen probiotikus rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal*”
- „*az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri tartalommal*”

108. A termék összetétele a termék jellemző tulajdonságának tekinthető. Az eljárás alá vont vállalkozás csatolta az anyavállalat, azaz a svéd BioGaia AB Lactobacillus reuteri Protectis elnevezésen, valamint a Protectis szón fennálló közösségi védjegy jogosultságát igazoló dokumentumot. A védelem 2007. augusztus 29. napjára visszamenőleges hatállyal áll fenn a megnevezésen.

109. Tekintettel arra, hogy a közösségi védjegy esetében az oltalom az egész Európai Unió területére kiterjed, nem kifogásolható a vizsgálat tárgyát képező azon állítás, hogy a BioGaia Protectis Junior „*az egyetlen probiotikus rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal.*” A fentiek alapján, mivel ebben a tekintetben a versenyfelügyeleti eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn, így az eljáró versenytanács „*az egyetlen probiotikus rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal*” állítás tekintetében versenyfelügyeleti eljárás megszünteti a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján.

110. Azon állítás kapcsán, hogy „*az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri tartalommal*” az eljárás alá vont előadta, hogy egy alkalommal – egy patikai direkt marketing levélben – nyomdai hiba miatt nem került feltüntetésre az oltalom alatt álló Protectis megnevezés a baktériumtörzs megnevezése után. Megállapítható azonban, hogy Lactobacillus reuteri-t más, Magyarországon forgalomban lévő készítmények is tartalmaznak (pl. Lacto Seven).

111. Még a legnagyobb körültekintéssel eljáró, megfelelő szakértelemmel rendelkező egészségügyi szakembertől (orvos, gyógyszerész, illetve védőnő) sem várható el, hogy egy ilyen széles piacon jelenlévő valamennyi termék valamennyi paraméterével tisztában legyen. A tartalom egyediségére vonatkozó állítás megítélése nem függ az orvosok, gyógyszerészek speciális szakértelmétől, tekintettel arra, hogy ez a termék egy olyan fizikai tulajdonságára vonatkozik, amely a szakértelemtől független. Megállapítható azonban, hogy a közzétett állítás objektíve hibás állítás, amit maga az eljárás alá vont is elismert. Ezért a vizsgált állítás – valótlanságából kifolyólag – alkalmas arra, hogy a kommunikációval megcélzott szakembereket megtévevse. Ennek alapján a vizsgált kereskedelmi kommunikáció figyelemmel a Grt. 12. §-a (2) bekezdésének a) pontjára és 12. §-ának (3) bekezdésére, megsértette a Grt. 12. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

112. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy azon körülményeknek, hogy az eljárás alá vont elismerte a tévedését, illetve a magatartás egyszeri volt, nem a jogsértés megállapítása, hanem a jogsértés súlyának megállapítása körében lehet jelentősége.

B) A fogyasztóknak szóló kommunikáció

113. A termék felhasználása, funkciója miatt a piac keresleti oldalán a kisgyermekes szülők állnak. A kisgyermekes szülők nem tekinthetők kifejezetten sérülékeny fogyasztói csoportnak, az azonban megállapítandó, hogy az átlagos szülő könnyebben befolyásolható a gyermekével – különösen a gyermeke egészségével – kapcsolatban. A kommunikációs eszközök, és így az ügyleti döntés szempontjából érdemes külön választani azon

kommunikációs eszközöket, amelyek akkor jutnak el a fogyasztóhoz, amikor a gyermeke feltételezhetően beteg (pl. az orvosi felírótömb, illetve termékminta, patikai szóróanyag), valamint azokat, amelyeket akkor ismer meg (pl. sajtóhirdetés), amikor gyermeke valószínűsíthetően egészséges. A kommunikáció címzettje mindkét esetben az átlagosnál fogékonyabb az abban foglaltakra, azonban a gyermeke betegsége esetén befolyásolhatóvá is válik, különösen, ha azt egészségügyi szakember – kifejezetten orvos – juttatja el hozzá (pl. felírótömb).

114. A vizsgált állítások kapcsán továbbá azt is szükséges megjegyezni, hogy általánosságban a betegségek megelőzésére, kezelésére vonatkozó gyógyhatás állítások esetében az érintett fogyasztói kör – éppen betegsége, egészségügyi problémája miatt – sérülékenynek, ezen állításokra különösen érzékenynek tekintendő. Ezt a megközelítést, a speciális védettség szükségességét támasztja alá az is, hogy a jogalkotó a gyógyhatás állításokat külön kiemelten minden termékre vonatkozóan tiltja az Fttv. feketelistájában, ha azok nem igazoltak, valamint igazoltásukra való tekintet nélkül tiltja az Éltv.-ben élelmiszerek esetén.
115. Megállapítható tehát, hogy a gyógyhatás állítások és a szülői felelősség miatt a piac keresleti oldalán egy átlagos, azonban befolyásolható csoport áll, amelynek tagjai akár anyagi lehetőségeiket is meghaladó kiadásokat is vállalnak gyermekeik egészségének megőrzéséért, illetve gyorsabb helyreállításáért, felépülésük meggyorsításáért.
116. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlatban nem pusztán gyógyhatásra vonatkozó állítások vannak, a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el. Azonban ennek az elvárt ésszerűségnek is vannak racionális korlátai, így az eljáró versenytanács kiemeli, hogy
- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban szereplő információ helytállóságát. A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínálnak, s a fogyasztó - számára költségmegtakarítást eredményezően - valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában,
 - az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékozási folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.

Gyógyhatás állítások

117. Az eljárás alá vont vállalkozás a vizsgált – fogyasztóknak szóló – kereskedelmi kommunikációban az alábbi tartalmú gyógyhatás állításokat tette a következő ajánlások révén:

- *kezeli a hasmenést, [...] a hasi görcsöket, fájdalmakat is gyorsan enyhíti,*
- *antibiotikumos kezelés, hasmenés és gyomor- és bélrendszeri fertőzések esetén,*
- *emellett reflux és székrekedés esetén.*

118. Általánosságban elmondható, hogy az egészség helyreállítását célzó tevékenység gyógyítás, amelynek érdekében a fogyasztani ajánlott terméknek gyógyító hatásúnak kell lennie. Gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, kezeli, az

egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz: e körbe tartoznak a betegségek tünetei csökkentésének, megszüntetésének üzenetét közvetítő állítások is.

119. Az eljárás alá vont a termék népszerűsítésére szolgáló marketingkommunikációjában (lásd a 16. pontot) azt az üzenetet közvetítette a fogyasztók számára, hogy a termék alkalmazásával a gyermekeknél kialakuló bélműködési problémák (reflux, székrekedés, illetve hasmenés), illetve az ezeket kísérő tünetek – hasi görcsök, fájdalmak enyhíthetők, megszüntethetők. Ezáltal a vizsgálattal érintett terméknek gyógyhatást tulajdonított. A vizsgált termék ételmisszer volta miatt azon állítások, melyek gyógyhatást tulajdonítanak a terméknek, minden további bizonyítás nélkül jogsértőnek minősülnek, tartalmuk valóságától függetlenül.
120. A speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer besorolást, amennyiben az OÉTI a benyújtott dokumentáció alapján megalapozottnak látja, hogy a készítmény az adott rendellenesség, betegség esetén táplálásra szánható, a termék bejelentéséről hivatalos igazolást állít ki. Az OÉTI a notifikációs dokumentumokban és a pecséttel hitelesített címketervben – eleget téve a speciális gyógyászati célra szánt – tápszerekről szóló 24/2003. (V.9.) ESzCsM. rendelet 4. §-a (4) bekezdésének a) pontjában foglaltaknak, feltüntette a betegségnek, rendellenességnek, illetve egészségi problémának a nevét, amelyre a készítményt szánták. A speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerek, ahogyan az a fogalom meghatározásból is ered – beteg emberek betegség folytán megváltozott tápanyag igényének kielégítésére szolgálnak kizárólag, azonban nem alkalmazhatók betegség megelőzésére, gyógyítására. A speciális tápszerré minősítés nem jelenti, illetve nem jelentheti annak jóváhagyását, hogy a készítményt népszerűsítő kereskedelmi kommunikáció akár csak sugalmazhatja azt, hogy a termék a betegség vagy annak tünetei enyhítésére, kezelésére, illetve megszüntetésére alkalmas lehet, és erre vonatkozó információkat az OÉTI notifikációs dokumentumok és a címketerv sem tartalmazznak. A hasmenést megszüntető, kezelő, fájdalomcsökkentő hatást ígérő állítások azonban gyógyhatást sugallnak, tekintettel arra, hogy azok a betegségek tüneteinek csökkentését, megszüntetését, kezelését ígérik.
121. Emellett megjegyzendő, hogy a notifikációs dokumentumban az OÉTI maga is tájékoztatja minden esetben az adott termék bejelentőjét, hogy a visszaigazolás nem tanúsítja a termék, és a jelölés/címke megfelelőségét.
122. A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 36/2004. (IV.26.) ESzCsM. rendelet 13. §-ának (1) bekezdése alapján lehetőség van arra, hogy különleges élelmiszernek – ideértve tehát a speciális – gyógyászati célra szánt – tápszert is – annak reklámozása során betegséget megelőző, kezelő vagy gyógyító tulajdonságot tulajdonítson a forgalmazó, azonban ennek érdekében az OÉTI-hez kérelmet kell benyújtani – az elbíráláshoz szükséges dokumentumok csatolásával. Az OÉTI a kérelmet továbbítja az Európai Bizottság felé. Ilyen kérelem hiányában az 5. § (1) bekezdése szerint tilos a különleges élelmiszernek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, vagy ilyen hatásra utalni. A rendelet világos eljárási szabályokat határoz meg a kérelem benyújtására, így a kérelem benyújtása elmaradásának nem lehet megfelelő indoka, hogy az OÉTI a Bizottság állásfoglalása nélkül ilyen engedélyt kiadni nem jogosult, hiszen a bizottsági állásfoglalás kiadásának az előfeltétele a kérelem OÉTI-hez történő benyújtása.
123. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint ilyen kérelmet az OÉTI-hez nem nyújtott be, úgy az általános szabályok szerint nem tulajdoníthat a termékének betegséget megelőző, illetve gyógyító, kezelő hatást, és miként – az OÉTI által kiállított notifikációs dokumentumok és pecséttel hitelesített címketerv tartalmán is túlterjeszkedve – a terméket hasmenés kezelésére, székrekedés és reflux esetén, valamint a

hasi görcsök, fájdalom enyhítésére ajánlotta, túllépte a 36/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelet 5. §-ának (1) bekezdésében kijelölt reklámozási korlátot.

124. Az Éltv. is egyértelműen kimondja [10. § (3)], hogy élelmiszernek tilos (ha jogszabály, vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik) gyógyhatást tulajdonítani. Ez a tilalom független attól, hogy a hatás valós-e vagy sem, illetve, hogy a reklámozó milyen bizonyítékkal rendelkezik állítása igazolása tekintetében. Amennyiben az eljárás alá vont a termékének jogszerűen kíván gyógyhatást tulajdonítani, azt a fentebb kifejtetteken túl a termék kategória megváltoztatásával, azaz a termék gyógyszerként történő törzskönyvezésével teheti meg.

125. A fentiekben kifejtett érvek alapján az eljárás alá vont vállalkozás azáltal, hogy a termékének gyógyhatást tulajdonított, megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdésében foglalt tilalmat.

Egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások

126. A jelen versenyfelügyeleti eljárás keretében vizsgált egészségre ható állítások összüzenete az, hogy a BioGaia ProTectis Junior elnevezésű termék védi a bélflórát, helyreállítja annak egyensúlyát, ezáltal kiegyensúlyozottabbá teszi az emésztést és hozzájárul a védekezőképesség erősítéséhez.

127. Az Fttv. 14. § alapján a fent megjelölt állításokkal kapcsolatban az eljárás alá vont vállalkozásnak igazolnia szükséges azok valóságtartalmát. Az Fttv. egyértelműen megjelöli, hogy milyen következménye van annak, ha a vállalkozás az eljáró hatóság felhívására nem szolgáltat a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazoló bizonyítékot, illetve az általa szolgáltatott bizonyíték elégtelennek minősül – ebben az esetben úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak.

128. A sajátos bizonyítási szabályozás csak akkor érvényesül, ha a hatóság felhívja a vállalkozást a valóság igazolására és a felhívásban közli a vállalkozással az igazolás elmaradásának következményeit. A vizsgáló ezen feltételeknek eleget tett.³⁷

129. Az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás Gazdasági Versenyhivatal előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a Gazdasági Versenyhivatal előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek egészségre vonatkozó állítás lenne tulajdonítható a jogszabályok által rögzített feltételek teljesülésének hiányában, a jogszabályokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásának mellőzésével. Így a vállalkozásnak a Gazdasági Versenyhivatal előtti eljárásban az igazolási kötelezettség elsősorban arra terjed ki, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor.

130. A 2013. február 1-től 2013. szeptember 5-ig közzétett kereskedelmi gyakorlatnak általánosságban az 1924/2006/EK rendelet, valamint a 432/2012/EU rendelet szabályainak kell megfelelnie. Az alábbiakra tekintettel azonban az eljárás alá vont vállalkozás nem igazolta megfelelően, hogy a BioGaia Protectis Junior elnevezésű termék, valamint az abban található probiotikus baktériumtörzs rendelkezik a kereskedelmi kommunikációban felruházott hatással, illetve az általa becsatolt, és hivatkozott iratok nem támasztják alá, hogy a kereskedelmi kommunikációban közölt állításokat jogszerűen alkalmazhatja:

³⁷ VJ/68-1/2013., VJ/68-14/2013. és VJ/68-21/2013. sz. iratok

- az állítások jogszabályoknak való megfelelését az eljárás alá vont nem támasztotta alá kellőképpen azzal, hogy azok az OÉTI által nyilvántartásba vett címkeszöveg és használati útmutató tartalmán alapulnak, annak megfelelnek;
- az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint az EFSA listán nem szerepel a termékben található baktérium törzsre vonatkozó állítás, illetve nem bizonyította, hogy az alkalmazni kívánt állítások engedélyezése iránt egyedi kérelemmel fordult volna az Európai Bizottsághoz.

131. A vizsgált időszakban a hivatkozott állításokat az eljárás alá vont vállalkozás akkor alkalmazhatta volna, amennyiben azok a 432/2012/EU rendelet mellékletét képező engedélyezett állítások európai jegyzékében szerepel, illetve amennyiben egyedi kérelmet nyújtott volna be az Európai Bizottsághoz. Megállapítást nyert, hogy a rendelet engedélyezett állításokat tartalmazó mellékletében az állítások nem szerepelnek, valamint a vállalkozás egyedi kérelmet sem nyújtott be az Európai Bizottsághoz, ekként az állítások 2012. december 14-ét követően (azaz a vizsgált időszakban) jogszerűen nem voltak alkalmazhatók. Megállapítható továbbá, hogy a probiotikumokra vonatkozó egyes állítások a 432/2012/EU rendelet elfogadását követően újraértékelésre benyújtásra kerültek az Európai Bizottsághoz, amelyekre így a 1924/2006/EK rendelet 28. §-ának (5) bekezdése szerinti átmeneti időszak tovább – az 536/2013/EU rendelet³⁸ hatályba lépéséig – volt alkalmazandó. Figyelemmel azonban arra, hogy a termékben megtalálható baktérium törzsre vonatkozóan az EFSA listán nem szerepeltek állítások, így újraértékelésre sem kerülhetett sor, így az átmeneti időszak (mindenféle értelemben) 2012. december 13-án lezárult.

132. Az eljárás alá vont vállalkozás által becsatolt, a termék egészségre gyakorolt hatását alátámasztó bizonyítékokat önmagukban nem fogadhatóak el, függetlenül attól, hogy alátámasztják-e a vizsgált kereskedelmi kommunikációban általa közzétett egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állítások valóság tartalmát, hiszen a Gazdasági Versenyhivatal eljárása nem vezethet az EFSA, illetve az Európai Bizottság eljárásával ellentétes eredményre. Az állítások tudományos megalapozottságát e körben nem a Gazdasági Versenyhivatal előtt kellett volna bizonyítani az eljárás alá vontnak, hanem az állítások alkalmazásának jogszerűségét a speciális, ágazati jogszabályoknak való megfelelés igazolásával tudta volna igazolni. Ekként, ha a benyújtott dokumentumok ténylegesen alátámasztják a kereskedelmi kommunikációban foglaltakat, úgy azokat az EFSA-hoz, illetve egyedi kérelem útján az Európai Bizottsághoz kellett volna benyújtania annak elbírálása érdekében.

133. Az OÉTI notifikációs iratokban és a pecséttel hitelesített címketervben megjelenő állítások alkalmazására (mivel függetlenül attól, hogy azokat az OÉTI a notifikációs dokumentumban, valamint a címketervben a felhasználási terület címszó alatt szerepeltette, egészségre gyakorolt hatást megfogalmazó állításnak minősülnek) a speciális, ágazati szabályok úgyszintén vonatkoznak. Az OÉTI előtt tehát az alkalmazott állítások ismertek voltak, azonban azok alkalmazásának jogszerűségével kapcsolatban az OÉTI nem foglal állást, a bejelentőt külön figyelmezteti a notifikációs dokumentum végén, hogy a nyilvántartásba vétel nem tanúsítja a címke megfelelését.

134. Ezek alapján megállapítható, hogy az OÉTI dokumentációban valamilyen formában szereplő állítások (*„károsodott bélflóra esetén a termék, valamint az abban található probiotikus törzs hozzájárul a bélflóra egyensúlyának helyreállításához”*) egészségre

³⁸ A nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló 432/2012/EU rendelet módosításáról

gyakorolt hatást megfogalmazó, az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (1) a) pontja szerinti állításnak minősülnek. Ezek az állítások 2012. december 14-ét követően a fentebb kifejtettek szerint lettek volna alkalmazhatók. Tekintettel arra, hogy saját nyilatkozata szerint az eljárás alá vont egyedi kérelemmel nem fordult az Európai Bizottsághoz, illetve az engedélyezett állítások európai jegyzékében sem szerepel megállapítható, hogy függetlenül attól, hogy az OÉTI az állításokat nem vitatta, azok alkalmazása az 1924/2006/EK rendelet hatályba lépését követően az ágazati jogszabályoknak nem felel meg.

135. Megállapítható továbbá, hogy mivel az állítások nem szerepeltek az EFSA listán, illetve azok vonatkozásában egyedi kérelemmel sem élt a vállalkozás, így a jogsértés kapcsán – a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlata szerint – enyhítő körülmény sem merül fel a vállalkozás oldalán.

136. A fentiek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont az Fttv. 14. §-a szerinti bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget megfelelően, így a BioGaia Protectis Junior elnevezésű termékre vonatkozóan közzétett egészségre ható állításokkal megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

Széleskörű klinikai teszteltségre vonatkozó állítások

137. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban e körben vizsgált állítások az alábbiak:

- *A BioGaia ProTectis Junior rágótabletta az egyetlen készítmény, melyet klinikailag igazolt hatékonyságának köszönhetően [...]*
- *Gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően az egyetlen készítmény*
- *A BioGaia ProTectis Junior rágótabletta az egyetlen készítmény, melyet gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatainak köszönhetően [...]*

138. A közzétett állítások azt az üzenetet közvetítik a laikus fogyasztók felé, hogy termékkel kapcsolatosan számos klinikai vizsgálatot folytattak le.

139. A szakmai ismeretekkel rendelkező felhasználók esetében leírtak (lásd a 94-99. pontokat) relevánsak a fogyasztók esetében is, így nem ismert, hogy a fogyasztók döntéseit milyen módon, milyen mértékben tudnák befolyásolni a fenti állítások. Mivel e tekintetben további eljárási cselekménytől sem várható eredmény, ezért az eljáró versenytanács ezen állítások vonatkozásában bizonyítottság hiányában az eljárást megszüntette a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján.

Orvos/egészségügyi szervezet ajánlása

140. Önmagában – a vonatkozó ágazati szabályok és etikai normák betartása mellett – nem tilos egészségügyi szervezet, intézmény, illetve általában egészségügyi szakember ajánlása, annak megjelenítése, azonban kétségtelen, hogy az ajánlások megjelenítése magában hordozza annak a veszélyét, hogy az adott ajánlás egyben az érintett termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó hatáshoz, állításhoz kapcsolódik, arra irányuló hivatkozásnak minősül az egyéb kommunikációs tartalmakra is tekintettel.

141. A jogalkotó az Fttv.-ben és az Éltv.-ben (valamint a 1924/2006/EK rendeletben) is általánosan tiltja a valótlan tájékoztatásokat, illetve közvetve és közvetlenül is előírja az érthetőség követelményét. Az összetett szabályozási háttér miatt is kiemelő, hogy a mögöttes, védendő fogyasztói érdek azonos: az információs aszimmetria oldása, a fogyasztói tájékoztatás javítása, a piaci szereplők működése és a fogyasztói döntések segítése

érdekében. Egy emberi szervezetre ható, élettani hatással bíró termék (legyen az élelmiszer, gyógyászati segédeszköz vagy gyógyszer) esetében egy szakmai felhasználó, egy egészségügyi szakember ajánlása vagy az arra való hivatkozás kétségtelenül olyan bizalmi elem, amely a fogyasztói döntésre érdemi hatással lehet.

142. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése általános értelemben mondja ki, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. generálklauzulája a legáltalánosabban megtiltja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot.
143. Az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése értelmében nem tesz eleget a vállalkozás a szakmai gondosság követelményének, ha (az egyéb feltételek teljesülése mellett) nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel jár el. A szakismeretnek legalább olyan szintűnek kell lennie, hogy a vállalkozás a fogyasztók tájékozott üzleti döntések meghozatalának alapjait megteremtő, ezt célzó jogszabályi előírásokat (ideértve a jogszabályban rögzített tilalmakat) tiszteletben tartva járjon el.
144. Az élelmiszerek kapcsán tett állítások alkalmazhatósága szempontjából kiemelkedő szerepük van az ágazati szabályoknak. Amint azt a Fővárosi Ítéltáblának a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II. 39.262/2007/5. számú ítéletével hatályában fenntartott, 2.Kf. 27.616/2006/7. számú ítélete rögzítette, nem lehet tisztességes egy magatartás, ha az a törvényi és egyéb jogszabályi előírásokba ütközik (Vj/86/2004.). Ezzel összhangban lévő döntést hozott a Fővárosi Törvényszék 3.K. 32.097/2010/6. számú jogerős ítéletében (Vj/89/2009.), egyetértve azzal, hogy a jogszabályba ütköző kereskedelmi magatartás nyilvánvalóan és egyértelműen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül és tilalmazott, s ebből a szempontból közömbös, hogy a vállalkozás bizonyította-e ezen reklámokban megfogalmazott állításait.
145. A szakmai gondosság másik eleme, a jóhiszeműség és tisztesség elve a korrektség, tisztesség objektív követelményét támasztja a vállalkozással szemben. A jóhiszeműség és tisztesség elve egyfajta erkölcsi, etikai alappal bíró követelmény, amely érvényesülni rendeli a megbízhatóságot, azzal, hogy a bizalom a fogyasztó oldalán oly módon jelentkezik, hogy a fogyasztó bízhat abban, a vállalkozás jóhiszemű és tisztességes, a jogszabályi előírásokkal összhangban lévő, a jogszabályi tilalmakat elkerülő kereskedelmi gyakorlatot folytat vele kapcsolatban.
146. Az eljárás során vizsgált kereskedelmi kommunikációban az eljárás alá vont vállalkozás a BioGaia Protectis Junior elnevezésű terméket a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával népszerűsítette, az alábbiak szerint:
- *Antibiotikum kúra mellé válasszon szakmailag elismert készítményt*
 - *a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlásával*
 - *a BioGaia ProTectis Junior rágótabletta az egyetlen készítmény, melyet a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is ajánl, antibiotikum kúra esetén*
 - *legjobb, ha az anyukák rábízják a választást a gyermekorvosra. Ha azonban nincs módjuk szakmai tanácsot kérni, akkor válasszanak olyan készítményt, amit valamilyen orvosi szervezet is ajánl*
 - *antibiotikum kúra esetén – gyermekorvosok ajánlásával*

147. A Házi Gyermekorvosok Egyesülete 1995-ben alakult az országban dolgozó mintegy 1600 házi gyermekorvos szakmai és érdekvédelmi szervezeteként. Mára az egyesület 1300 tagot számlál.³⁹
148. Az 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének c) pontja azonban az élelmiszerek népszerűsítése során tiltja olyan állítások alkalmazását, amely orvosok, vagy egészségügyi szakemberek, illetve a 11. cikkben nem említett szervezetek ajánlására hivatkoznak. Tekintettel arra, hogy jogszabályi rendelkezés kifejezetten tiltja az ilyen jellegű állítások közzétételét, így azok minden további bizonyítás nélkül jogsértőnek minősülnek, tartalmuk valóságától függetlenül. Irreleváns tehát, hogy az eljárás alá vont vállalkozás csatolta a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlólevelét a reklámozott termékre vonatkozóan.
149. Az eljárás alá vont vállalkozás a kifejezetten nevesített Házi Gyermekorvosok Egyesülete mellett általánosságban egyes gyermekorvosokra is hivatkozik, hangsúlyozva, hogy a készítmény kiválasztásánál a szakmai elismerést vegye figyelembe a fogyasztó. Ez is visszautal, illetve megerősíti azt, hogy általánosságban a gyermekorvosok, valamint konkrétan a Házi Gyermekorvosok Egyesülete a vizsgálatlalt érintett terméket ajánlja.
150. A fogyasztó joggal feltételezi, hogy egy orvos, illetve egy orvosi szervezet megfelelő szaktudással, pontos szakismerettel rendelkezik az ilyen jellegű termékek egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban, így amennyiben a terméket egy orvos, vagy orvosi szervezet ajánlja, az a fogyasztó döntésére befolyással bír. Különösen igaz ez abban az esetben, amikor egy kifejezetten gyermekek számára készült terméket – a gyermekek gyógyításában speciális szakértelemmel és tudással rendelkező – gyermekorvos ajánl a fogyasztónak.
151. Megállapítható, hogy az orvosi ajánlás alkalmazása érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
152. Megállapítható továbbá, hogy a tiltott ajánlásra történő hivatkozásnak nem kell közvetlennek, kifejezettnak lennie („XY orvos a Z terméket ajánlja”), hanem ez megvalósulhat közvetett hivatkozás által is, minden olyan esetben, amikor az állítás bármilyen formában megerősítést nyer egy vagy több orvos, egészségügyi szakember (pl. gyógyszerész) kereskedelmi kommunikációban történő megjelenítése által, amely akár az orvos egészségügyi szakember kifejezetten megnyilatkozása nélkül is megvalósulhat, már önmagában a kereskedelmi kommunikációban történő feltűnése révén. A jelen esetben azonban közvetlenül is hivatkozik az eljárás alá vont a Házi Gyermekorvosok Egyesületének ajánlására, miközben az emberi szervezetre gyakorolt hatásokat is feltünteti ugyanazon kommunikáción, illetve ugyanazon állításban (pl. *antibiotikum kúra esetén*).
153. Az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése értelmében nem tesz eleget a vállalkozás a szakmai gondosság követelményének, ha (az egyéb feltételek teljesülése mellett) nem az ésszerűen elvárható szakismerettel jár el. A szakismeretnek legalább olyan szintűnek kell lennie, hogy a vállalkozás a jogszabályi előírásokat (ideértve a jogszabályban rögzített tilalmakat) tiszteletben tartva járjon el.⁴⁰ Nem tesz eleget a szakmai gondosság követelményének az a vállalkozás, amely egy jogszabályi tilalmat megsértő kereskedelmi gyakorlatot valósít meg.⁴¹

³⁹ <http://www.hgye.hu/kezdooldal/bemutatkozas/>

⁴⁰ VJ/93/2009. számú eljárásban hozott határozat

⁴¹ VJ/70/2011. számú eljárásban hozott határozat

154. Mivel élelmiszerek népszerűsítése során orvos, illetve egészségügyi szakemberek ajánlását a Magyarországon is közvetlenül és kötelezően alkalmazandó 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének c) pontja tiltja, az ilyen állításokat tartalmazó kereskedelmi kommunikáció az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében megfogalmazott szakmai gondosság követelményének nem felelhet meg. Ezen állítások továbbá alkalmasak arra, hogy a fogyasztói magatartást torzítsák.

155. A fenti érvek alapján az eljárás alá vont 16. pont szerinti magatartásával, azáltal, hogy a termék népszerűsítésére szolgáló egyes reklámjaiban a termékre vonatkozóan orvosi ajánlást tartalmazott a termék hatására vonatkozóan, megvalósította az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt tényállást, és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

Felelősség a kereskedelmi gyakorlatért

156. Figyelembe véve az Fttv. 9. §-a (1) és a Grt. 23. §-a (1) és (6) bekezdéseinek rendelkezéseit és azon tényeket, hogy jelen esetben a BG Distribution Hungary Kft. részesedett a termékek értékesítéséből származó bevételből, egyértelműen rögzíthető, hogy a BG Distribution Hungary Kft.-nek a vizsgált magatartás megvalósítása közvetlen érdekében állt, így az érdek-elve tekintettel a felelőssége megállapítható.

Összegzés

157. Az eljáró versenytanács a fentiek alapján a versenyfelügyeleti eljárást megszüntette

- a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján
 - o a kizárólag szakmai felhasználónak szóló kommunikáción belül a gyógyhatás- és egészségre vonatkozó hatásállítások tekintetében, továbbá
 - o azon (szakmai felhasználóknak és laikus fogyasztóknak szóló) állítások tekintetében, amelyek a gyermekeken végzett széleskörű klinikai vizsgálatokra utalnak,
- a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján „*az egyetlen probiotikus rágótabletta Lactobacillus reuteri Protectis® tartalommal*” állítás vonatkozásában.

158. A fentiekén túl a Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont (a 16. pont szerinti egyes kommunikációs eszközökön)

- A) a szakmai felhasználóknak szóló kommunikációiban a BioGaia ProTectis Junior elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerről valótlanul azt állította, hogy
- az egyetlen ízesített, rágótabletta formájú probiotikum,
- az egyetlen probiotikus készítmény Lactobacillus reuteri tartalommal,
 - amely magatartásokkal – tekintettel a Grt. 12. §-a (2) bekezdésének a) pontjában és (3) bekezdésében foglaltakra – megsértette a Grt. 12. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat;
- B) a fogyasztóknak szóló kommunikációiban
- a BioGaia ProTectis Junior elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszernak gyógyhatást tulajdonított, amely magatartással megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdésében foglalt tilalmat;

- a BioGaia ProTectis Junior elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszernek olyan egészségre gyakorolt hatást tulajdonított, amelyek nem felelnek meg az élelmiszerek tekintetében irányadó ágazati jogszabályoknak, megsértve ezzel az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában foglalt tilalmat, valamint az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósítása révén;
- a BioGaia ProTectis Junior elnevezésű speciális – gyógyászati célra szánt – tápszert egészségügyi szervezet ajánlotta a fogyasztóknak a termék hatásaihoz kapcsolódóan, amely magatartással megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósítása révén.

159. A jogsértés Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapításán túlmenően az eljáró versenytanács

- a Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján megtiltja a fenti jogsértő magatartás további folytatását (mivel nem minden tekintetben ismert, hogy miként változott az eljárás alá vont kommunikációs gyakorlata), továbbá
- a fogyasztóknak szóló kommunikációkra, az azokban azonosított jogsértésekre tekintettel bírságot szab ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpvt. 78. §-a (3) bekezdésének megfelelően meghatározva.

160. A bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) foglalja össze. A Közlemény a Kúria megközelítését figyelembe véve kiemeli, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz, s olyan összegű, amely az eljárás alá vontat és más vállalkozást hasonló magatartástól visszatart. A Versenytanács Közleményben összefoglalt gyakorlata szerint a bírság összegének kiindulópontjául szolgálhat a jogsértő tájékoztatással járó költség, vagy a jogsértéssel érintett piacon realizált időarányos árbevétel, amely mértéket a releváns súlyosító és enyhítő körülmények növelhetnek, illetve csökkenthetnek. Ezt követően szükséges annak mérlegelése, hogy az így kalkulált bírságösszeg összességében alkalmas-e a kívánt következmények elérésére.

161. Az eljáró versenytanács csak a fogyasztóknak szóló kommunikációk esetében tartotta indokoltnak bírság kiszabását, tekintettel a szakmai felhasználóknak szóló kommunikációkban megvalósuló jogsértő állítások megjelenési jellemzőire és az eljárás alá vont azonnali kiigazításaira.

162. A jelen esetben tehát az eljáró versenytanács a jogsértő állításokat tartalmazó, fogyasztóknak szóló reklámok költségeiből indult ki, figyelembe véve, hogy

- nem minden reklámeszköz valósítja meg az összes jogsértést,
- egyes reklámeszközök tartalmazznak nem kifogásolt állításokat is,
- az eljárás alá vont a PR cikkben megjelenített tartalomért is felelősséggel tartozik az Fttv. szabályai értelmében.

163. Az eljáró versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe

- különösen nagy súllyal, hogy az eljárás alá vont jogsértő kereskedelmi gyakorlatával megcélzott fogyasztói kör egy része az átlagosnál érzékenyebben reagál a vizsgált állításokra, illetve a célzott csoport a gyógyhatás állítások tekintetében különösen sérülékeny,

- különösen nagy súllyal, hogy a jogsértéssel érintett termék bizalmi termék,
 - nagy súllyal, hogy az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.
164. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az a jogsértés, hogy egy élelmiszert gyógyhatással – mintegy gyógyszerként – reklámoz egy vállalkozás, önmagában is kiemelkedő jelentőséggel bír a magatartás súlyának megítélése során, továbbá ez a szakmai gondosság, a körültekintés hiányára utaló körülmény a felróhatóság körében is értékelésre került.
165. Az eljáró versenytanács a felróhatóság körében értékelte azt is, hogy a vállalkozás az adott – az emberi egészség védelme miatt fokozott felelősséget kívánó – ágazat szabályai körében alkalmazott jogsértő kommunikációs gyakorlatot.
166. Az eljáró versenytanács enyhítő körülményként azonosította, hogy az eljárás alá vont
- a hivatali vizsgálat hatására módosította gyakorlatát, illetve egyes gyakorlatok esetében elismerte a tévedését, továbbá
 - több tekintetben a jogsértést is elismerte.
167. Az eljáró versenytanács azonban nem tudta enyhítő körülményként értékelni az eljárás alá vont piaci helyzetét, illetve a vizsgált gyakorlat intenzitását, azonban ezen körülmények közvetve már önmagában a bírság alapösszegének a meghatározáskor (tekintettel a költségekre) figyelembe vételre kerültek.
168. Végezetül, a fentieknek megfelelően az eljáró versenytanács a kiszabni tervezett bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból is, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű speciális és generális elrettentő erőt képvisel-e, illetve hogy nem haladja-e meg a Tpv-t.-ben meghatározott törvényi maximumot.

VIII.

Egyéb kérdések

169. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
170. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig az eljáró versenytanács nem foganatosíthatja.
171. A bíróságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő: - az eljárás alá vont neve, - a versenyfelügyeleti eljárás száma, - a befizetés jogcíme (bírság).
172. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
173. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék

mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

174. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró ersenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
175. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, valamint a hatásköri egyeztetés ideje az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2014. szeptember 30-án telik le.
176. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.
177. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2014. szeptember 25.

dr. Szoboszlai Izabella s.k.

előadó versenytanácsstag

dr. Berki Ádám s.k.

versenytanácsstag

dr. Kőhalmi Attila s.k.

versenytanácsstag